

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KRAKOWIE

LKR. 410.9.1.2024

Pan
Adam Małysz
Prezes Zarządu
Polskiego Związku Narciarskiego
ul. Mieszczańska 18/3
30-313 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/024 – Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach programów Ministra Sportu i Turystyki

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Polski Związek Narciarski, ul. Mieszczańska 18/3, 30-313 Kraków, (dalej: PZN, Związek)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Adam Małysz, Prezes Zarządu od dnia 22 czerwca 2022 r., (dalej: Prezes PZN). W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: Apoloniusz Tajner, Prezes Zarządu od 2 lutego 2006 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja zadań przez polskie związki sportowe w ramach Programów Ministra Sportu i Turystyki
Okres objęty kontrolą	Lata 2019 – 2024 (do 30 lipca 2024 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	1. Monika Różańska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/46/2024 z dnia 18 kwietnia 2024 r. 2. Paweł Potoczek starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/47/2024 z dnia 18 kwietnia 2024 r.

(akta kontroli str. 1-37)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że PZN w latach objętych kontrolą wykonał określone umowami zadania oraz w większości z nich osiągnął zakładane efekty. Tym samym zapewnił warunki szkoleniowe sportów zimowych oraz przygotowania zawodników do uczestnictwa w zawodach sportowych w ramach zadań dofinansowanych z Programów Ministra Sportu i Turystyki³ (dalej: MSiT). Związek terminowo przedłożył wymagane rozliczenia końcowe zadań. Niemniej jednak realizacja umów, obligujących jednocześnie do przestrzegania i stosowania warunków programów MSiT, nie przebiegała w ocenie NIK, w pełni prawidłowo.

PZN aktywnie korzystał corocznie z oferty programowej MSiT i wykorzystywał niemalże w 100 % otrzymane dotacje z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna i z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej: FRKF) na realizację licznych zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, na wspieranie promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej, przygotowania kadry narodowej do igrzysk paraolimpijskich, igrzysk głuchych, mistrzostw świata lub mistrzostw Europy poprzez dofinansowanie projektów naukowych.

W wyniku realizacji zadań osiągnięto w większości zakładane cele i efekty rzeczowe. W zadaniach sportu wyczynowego i młodzieżowego wsparciem objęto zawodników kadry narodowej, zapewniając im m.in. szkolenie w zgrupowaniach oraz konsultacjach krajowych i zagranicznych, udział w zawodach krajowych i zagranicznych, sprzęt sportowy i suplementy diety. Pozytywnie należy ocenić wyniki sportowe członków kadry narodowej w latach 2019-2024 na Mistrzostwach Świata, gdzie w roku 2023 uzyskano cztery medale (dwa złote i dwa brązowe), co było najlepszym wynikiem od 2009 r. oraz lepszym wynikiem niż w 2019 i 2021, kiedy reprezentanci Polski uzyskali po dwa medale. Natomiast w przypadku udziału w olimpiadach zimowych odnotowano obniżenie wyników. Na ostatniej w olimpiadzie w Pekinie w 2022 r. zdobyto jeden brązowy medal w skokach narciarskich, co wskazuje na tendencję spadkową wobec wcześniejszych osiągnięć, tj.: w Vancouver w 2010 r., gdzie zdobyto pięć medali, w Soczi w 2014 r. trzy i w Pjongczang w 2018 r. dwa medale.

Pozytywnie należy ocenić też działania PZN w zakresie organizowania i prowadzenia współzawodnictwa o tytuł Mistrza Polski i o Puchar Polski w latach 2019-2024 (I kwartał) łącznie 199 razy, oraz zawodów międzynarodowych łącznie 113 razy.

Efektom realizacji zadań sportu powszechnego było upowszechnienie narciarstwa wśród młodych dziewcząt i chłopców zwłaszcza pochodzących z uboższych środowisk, podniesienie ich sprawności fizycznej oraz zapewnienie im prawidłowego rozwoju.

Ogółem w latach 2019-2024 (I półrocze) PZN wykorzystał 86 518,8 tys. zł dofinansowania przy udziale środków własnych w kwocie 4 902,4 tys. zł. Najwyższe kwoty dofinansowania przeznaczano na zadania dotyczące sportu wyczynowego (63 %), następnie na zadania dotyczące sportu młodzieżowego (34 %), najmniej na sport powszechny (3 %). W ramach Programów MSiT dotyczących sportu

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Oznacza odpowiednio Ministra Sportu i Turystyki w okresie 23 lipca 2007 r. do 15 listopada 2019 r., Ministra Sportu od 15 listopada 2019 r. do 1 marca 2021 r., Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu od dnia 1 marca 2021 r. do 26 października 2021 r., Ministra Sportu i Turystyki od 26 października 2021 r.

wyczynowego w latach 2019-2024 (I kwartał) PZN wykorzystał łącznie 54 177,3 tys. zł, z czego z budżetu państwa 52 827,3 tys. zł (22 umowy) i ze środków FRKF kwotę 1 350 tys. zł (jedna umowa). Na realizację zadań w sporcie młodzieżowym ze środków FRKF wykorzystał łącznie 29 342,7 tys. zł. W sporcie powszechnym realizował zadania ze środków FRKF na łączną kwotę 2 999,8 tys. zł w ramach programów *Sport Wszystkich Dzieci*.

W ocenie NIK realizacja wydatków w ramach zbadanych 10 umów o dofinansowanie zawartych z MSiT nie przebiegała w pełni prawidłowo. PZN przy realizacji zadań nie stosował zarówno przetargów uregulowanych w kodeksie cywilnym⁴, jak i innych jednolitych zasad przy wyborze wykonawców, gwarantujących wywiązanie się z umownego obowiązku wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny. Stwarzało to ryzyko niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Równocześnie NIK zwraca uwagę, że Związek nie ustanowił wewnętrznych procedur zamawiania towarów i usług, które nie są objęte prawem zamówień publicznych, co nie zapewniło jednolitości postępowania przez PZN. Zasadność wprowadzenia regulacji wewnętrznych potwierdza m.in. sformułowane przez Ministerstwo zalecenie⁵ wprowadzenia przez związki sportowe regulaminów udzielania zamówień publicznych poniżej progu 130 tys. zł.

Pozostałe nieprawidłowości dotyczyły niedochowania terminów w przekazywaniu do Minister i Zespołu Metodycznego⁶ dokumentacji oceny startów zawodników kadry narodowej w międzynarodowych zawodach mistrzowskich, opóźnienia w wypłacie stypendium sportowego, nieuzyskania od osób prowadzących zajęcia określonych zgód/oświadczeń związanych z gromadzeniem danych osobowych, niepotwierdzania zakupu suplementów przez lekarza medycyny sportowej oraz braku dowodów potwierdzających odbiór suplementów diety przez zawodniczki jednej z kadr narodowych, nieopublikowania do 20 maja 2024 r. wykazów prowadzonych akcji szkoleniowych, opóźnienia w zwrocie niewykorzystanej dotacji (109 zł) oraz nieprzestrzegania wybranych zapisów *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów* w zakresie kontroli pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym dokumentów księgowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Realizacja zadań dofinansowanych w ramach Programów Ministra Sportu i Turystyki

Opis stanu faktycznego

1. PZN utworzono 26 grudnia 1919 r. Zgodnie ze Statutem z 25 września 2021 r. ma on na celu organizowanie i rozwijanie narciarstwa oraz innych dyscyplin sportowych zrzeszonych w Międzynarodowej Federacji Narciarskiej (FIS) celem ich rozwoju i popularyzacji w Polsce, koordynowanie działalności zrzeszonych w PZN członków, reprezentowanie interesów narciarstwa oraz innych dyscyplin sportowych zrzeszonych w FIS oraz przez inne sportowe organizacje międzynarodowe. Statut został zatwierdzony przez MSiT decyzją z 21 grudnia 2021 r. Poprzednio obowiązujący statut został zatwierdzony decyzją z 9 października 2018 r. PZN figuruje

⁴ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2024 r., poz. 1061 tj.), dalej: kodeks cywilny.

⁵ W wytycznych 3B5 i 3B6 *Kodeksu dobrego zarządzania dla PZS* z 2018 r.; <https://www.gov.pl/web/sport/kodeks-dobrego-zarzadzania-dla-pzs45>, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

⁶ Zespół Metodyczny – dalej Zespół, do nadzoru merytorycznego oraz kontroli procesu szkolenia realizowanego w ramach ww. zadań funkcjonujący w siedzibie Instytutu Sportu – Państwowego Instytutu Badawczego.

⁷ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

w Krajowym Rejestrze Sądowym Stowarzyszeń pod numerem 0000121124. Rejestracja nastąpiła 3 lipca 2002 r. Władzami PZN są Walny Zjazd Delegatów, który jest najwyższą władzą Związku, Zarząd, który jest najwyższą władzą między Zjazdami oraz Komisja Rewizyjna. Oświadczenia woli w imieniu związku składają Prezes PZN i Sekretarz Generalny PZN lub upoważniony Wiceprezes PZN i Sekretarz Generalny. Do zadań PZN należała m.in. organizacja lub prowadzenie współzawodnictwa sportowego w dyscyplinach uznawanych przez FIS oraz przez inne sportowe organizacje międzynarodowe, przygotowywanie reprezentantów Polski do uczestnictwa w międzynarodowym współzawodnictwie sportowym, przedstawienie propozycji składu kadry narodowej ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej i sportu, szkolenie zawodników i sędziów sportowych oraz szkolenie i doskonalenie zawodowe trenerów, instruktorów. PZN prowadził działalność w następujących sportach: biegi narciarskie, skoki i kombinacja norweska, narciarstwo alpejskie i dowolne, snowboard.

(akta kontroli str. 38-88, 871-886)

Kwestie organizacyjne oprócz ww. Statutu regulowały:

- Strategia rozwoju narciarstwa i snowboardu na lata 2023-2030, wprowadzona uchwałą z 31 stycznia 2023 r. nr U/02/P/20/24⁸,
- Strategia rozwoju narciarstwa na lata 2018-2022, wprowadzona uchwałą z 22 maja 2018 nr U/14/Z/36/18,
- Regulamin zasad przyznawania nagród finansowych oraz świadczeń finansowych za wyniki sportowe zawodnikom, klubom sportowym oraz okręgowym związkom narciarskim w sezonie 2023/2024 przyjęty uchwałą nr U/04/Z/14/23 Zarządu PZN z 21 października 2023 r.⁹,
- Regulamin nagród finansowych PZN za wyniki sportowe uzyskane w zawodach najwyższej rangi FIS zatwierdzony przez Zarząd PZN 14 maja 2015 r.¹⁰,
- Regulamin pracy komisji sportowych PZN zatwierdzony przez Zarząd PZN 25 lipca 2022 r.¹¹,
- Regulamin prawa i obowiązki zawodników PZN powołanych do kadry narodowej zatwierdzony przez Zarząd PZN 14 maja 2015 r.¹²,
- Regulamin dyscyplinarny PZN uchwalony przez Zarząd PZN 28 września 2013 r.¹³,
- Regulamin członkostwa w PZN wprowadzony uchwałą Zarządu PZN nr U/02/Z/31/17 z 10 października 2017 r.¹⁴,
- Kodeks Etyczny PZN wprowadzony uchwałą U/06/Z/14/23 z 21 października 2023 r.¹⁵

(akta kontroli str. 131-136, 1300-1338)

21 października 2022 r. PZN został członkiem Organizacji Związków Narciarskich Krajów Alpejskich (O.P.A.)¹⁶.

(akta kontroli str. 1280)

⁸ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1710660130_1710609521strategia-poprawka.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

⁹ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1702580348_1702566334regulamin-nagrod-pzn.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹⁰ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1599029362_15989563412020-regulamin-nagrod-pzn.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹¹ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1680155845_1680088791regulamin-komisji.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹² https://www.pzn.pl/uploaded_images/1599007307_15989562492020-prawa-i-obowiazki-zawodnika-pzn.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹³ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1598972076_15989563022020-regulamin-dyscyplinarny-pzn.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹⁴ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1579267153_regulamin-czlonkostwa-pzn.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹⁵ https://www.pzn.pl/uploaded_images/1701962484_1701934516kodeks-etyczny-final.pdf, dostęp na 3 czerwca 2024 r.

¹⁶ Od 2023 r. zmiana nazwy organizacji na „Federation of European Ski- and Snowboard Associations” (FESA) – zrzesza 17 krajów członkowskich.

2. Zgodnie z § 27 Statutu PZN do kompetencji Zarządu związku należy m.in. uchwalanie i wydawanie przepisów, postanowień, regulaminów i wytycznych normujących uprawianie narciarstwa oraz innych dyscyplin sportowych zrzeszonych w FIS jako sportu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a w szczególności dotyczących: zasad krajowego współzawodnictwa sportowego, opracowywanie zasad współzawodnictwa sportowego oraz ocena jego skuteczności, zatwierdzanie składów kadr narodowych wszystkich kategorii wiekowych i ich ilości oraz składów imiennych zawodników i osób towarzyszących na wszystkie zawody międzynarodowe w kraju i zagranicą, przedstawianie propozycji składu kadry narodowej ministrowi właściwemu do spraw kultury fizycznej i sportu.

a) W latach 2019-2024 (I kwartał) PZN wydał w narciarstwie alpejskim i dowolnym, biegach narciarskich, skodach narciarskich i kombinacji norweskiej oraz snowboardzie odpowiednio: w 2019 r. – 1340 licencji, 2020 r. – 3578, 2021 r. – 2503, 2022 r. – 1918, 2023 r. – 2004, 2024 (wg stanu na 31 marca) – 1848. Stwierdzono znaczny wzrost wydanych licencji pomiędzy rokiem 2019 i 2020 w szczególności w narciarstwie alpejskim i dowolnym, gdzie liczba to wzrosła z 350 do 2118.

Kierownik administracyjny PZN oraz jednocześnie wiceprzewodniczący komisji licencyjnej wyjaśnił, że zdecydowany wpływ na liczbę licencji miała pandemia Covid-19 oraz rozporządzenie związane z ograniczeniami dostępu do stoków narciarskich, gdzie kluby zaczęły lawinowo nadsyłać wnioski licencyjne szczególnie w niższych kategoriach wiekowych. Wnioski przyjmowano bezpośrednio od klubów, nie od zawodników. Przepisy nie były dostosowane do sytuacji, którą wykorzystali ludzie chcący pojeździć na nartach.

(akta kontroli str. 1017,1018)

Zgodnie z przedłożonymi dokumentami stanowiącymi zestawienia dotyczące liczby wydanych licencji przez PZN przekazanymi do GUS¹⁷ i wygenerowanymi ze stron GUS (na potrzeby kontroli NIK) ich liczba w 2019 i 2021 r. była różna w zależności od przyjętego kryterium tj. zgodnie z kategorią wiekową (seniorzy, młodzieżowcy, juniorzy, juniorzy młodsi, młodzicy, dzieci) w 2019 r. wydano 1340 licencji, natomiast z podziałem na dyscypliny sportowe 1357. Podobnie w 2021 r., gdzie analogicznie wykazano 2503 i 2563. Przekazanie danych statystycznych niezgodnych ze stanem faktycznym opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1123-1135)

b) PZN organizował i prowadził współzawodnictwo o tytuł Mistrza Polski i o Puchar Polski w latach 2019 – 2024 (I kwartał) łącznie 199 razy. Odpowiednio:

- w 2019 r. 8 imprez o tytuł Mistrza Polski i 9 imprez o Puchar Polski,
- w 2020 r. 16 imprez o tytuł Mistrza Polski i 23 imprezy o Puchar Polski,
- w 2021 r. 15 imprez o tytuł Mistrza Polski i 27 imprez o Puchar Polski,
- w 2022 r. 15 imprez o tytuł Mistrza Polski i 27 imprez o Puchar Polski,
- w 2023 r. 12 imprez o tytuł Mistrza Polski i 28 imprez o Puchar Polski,
- w 2024 r. 7 imprez o tytuł Mistrza Polski i 12 imprez o Puchar Polski.

(akta kontroli str. 153-160)

c) PZN organizował i prowadził w latach 2019 – 2024 (I kwartał) współzawodnictwo sportowe – zawody międzynarodowe łącznie 113 razy. Odpowiednio:

- w sezonie 2019/2020 – 17 imprez, w tym dwie o Puchar Świata (skoki narciarskie),
- w sezonie 2020/2021 – 23 imprezy, w tym trzy o Puchar Świata (skoki narciarskie),

¹⁷ Główny Urząd Statystyczny, dalej: GUS.

- w sezonie 2021/2022 – 22 imprezy, w tym dwie o Puchar Świata (skoki narciarskie) i dwie o Mistrzostwo Świata Juniorów (skoki narciarskie i kombinacja norweska),
- w sezonie 2022/2023 – 26 imprez, w tym dwie o Puchar Świata (skoki narciarskie),
- w sezonie 2023/2024 – 25 imprez w tym cztery o Puchar Świata (trzykrotnie skoki narciarskie i jednokrotnie snowboard alpejski).

(akta kontroli str. 151-152, 1938_pliki CD 243,244)

d) Reguły sportowe, organizacyjne i dyscyplinarne regulowały corocznie uchwalane przez Zarząd *Wytyczne Sportowe PZN*. Wytyczne dotyczyły m.in. harmonogramu pracy PZN, wynagrodzenia oraz obsady trenerskiej, wytyczne sportowe dla każdej dyscypliny obejmujące kryteria wiekowe, kryteria startów oraz powołań do kadry narodowej. W okresie objętym kontrolą obowiązywały odpowiednio wytyczne sportowe na sezon, wprowadzone uchwałami Zarządu, tj.:

- 2018/2019 - uchwałą nr U/03/Z/03/18 z 19 września 2018 r.,
- 2019/2020 - uchwałą nr U/04/Z/12/19 z 15 października 2019 r.,
- 2020/2021 - uchwałą nr U/01/Z/11/20 z 15 listopada 2020 r.,
- 2021/2022 - uchwałą nr U/02/Z/25/21 z 29 października 2021 r.,
- 2022/2023 - uchwałą nr U/04/Z/5/22 z 18 października 2022 r.,
- 2023/2024 - uchwałą nr U/05/Z/13/23 z 25 września 2023 r.

(akta kontroli str. 131-136, 1938_pliki CD 246-250)

e) PZN corocznie powoływał członków kadry narodowej (Kn) na podstawie uchwał Zarządu na dany sezon, tj.:

– 2018/2019 – uchwałami od U/24/Z/35/18 do U/33/Z/35/18 z 17 kwietnia 2018 r. powołano 193 członków Kn, w tym 103 zawodników oraz 90 członków kadry szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, skoki narciarskie B – sześciu zawodników, skoki mężczyzn juniorzy – siedmiu zawodników, skoki kobiet juniorzy – czterech zawodników, kombinacja norweska A – pięciu zawodników, kombinacja norweska juniorzy – sześciu zawodników, biegi narciarskie kobiet A – ośmiu zawodników, biegi narciarskie mężczyzn A – czterech zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra juniorska/młodzieżowa – 10 zawodników, Skicross kobiet A – jeden zawodnik, narciarstwo alpejskie kobiet A - jeden zawodnik, narciarstwo alpejskie mężczyzn A – czterech zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet młodzież – czterech zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet juniorzy – sześciu zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn juniorzy – sześciu zawodników, snowboard alpejski mix A – siedmiu zawodników, snowboard alpejski mix B – trzech zawodników, snowboard slope style A – czterech zawodników, snowboard slope style juniorzy – pięciu zawodników, snowboard cross A – dwóch zawodników, snowboard cross juniorzy – czterech zawodników),

– 2019/2020 – uchwałą U/02/Z/09/19 z 8 kwietnia 2019 r. powołano 175 członków Kn, w tym 94 zawodników oraz 81 członków kadry szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, skoki narciarskie B – siedmiu zawodników, skoki mężczyzn juniorska – 11 zawodników, skoki kobiet juniorzy – ośmiu zawodników, kombinacja norweska A – czterech zawodników, kombinacja norweska juniorzy – trzech zawodników, biegi narciarskie kobiet A – 10 zawodników, biegi narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra juniorska/młodzieżowa – 12 zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet A – dwaj zawodnicy, narciarstwo alpejskie mężczyzn A – czterech zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet młodzież – trzech zawodników, snowboard alpejski mix A – siedmiu zawodników, snowboard alpejski mix juniorzy – 10 zawodników),

– 2020/2021 – uchwałą U/01/P/25/20 z 30 kwietnia 2020 r. powołano 177 członków Kn, w tym 110 zawodników oraz 67 członków kardy szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn – 12 zawodników, skoki mężczyzn juniorska – 13 zawodników, skoki kobiet juniorzy – 10 zawodników, kombinacja norweska A – jeden zawodnik, kombinacja norweska juniorzy – pięciu zawodników, biegi narciarskie kobiet A – siedmiu zawodników, biegi narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra juniorska/młodzieżowa – 16 zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet A – trzech zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn A – trzech zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet młodzież – sześciu zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn młodzież – sześciu zawodników, snowboard alpejski mix A – dziewięciu zawodników, snowboard alpejski mix juniorzy – 13 zawodników),

– 2021/2022 – uchwałami od U/02/P/37/21 do U/16/P/37/21 z 13 kwietnia 2021 r. powołano 198 członków Kn, w tym 116 zawodników oraz 82 członków kardy szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn A – 13 zawodników, skoki narciarskie kobiet A – 10 zawodników, skoki mężczyzn juniorzy – 13 zawodników kombinacja norweska A – pięciu zawodników, kombinacja norweska juniorzy – sześciu zawodników, biegi narciarskie kobiet A – siedmiu zawodników, biegi narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra juniorska/młodzieżowa – 12 zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet A – jeden zawodnik, narciarstwo alpejskie kobiet młodzież – dwaj zawodnicy, narciarstwo alpejskie mężczyzn młodzież – sześciu zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet juniorzy – dziewięciu zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn juniorzy – siedmiu zawodników, snowboard alpejski mix A – dziewięciu zawodników, snowboard alpejski mix juniorzy – 10 zawodników),

– 2022/2023 – uchwałą U/02/P51/22 z 12 maja 2022 r. powołano 179 członków Kn, w tym 109 zawodników oraz 70 członków kardy szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn A – pięciu zawodników, skoki narciarskie mężczyzn B – dziewięciu zawodników, skoki mężczyzn juniorzy – dziewięciu zawodników, skoki narciarskie grupa beskidzka kobiet – sześciu zawodników, skoki narciarskie grupa podhalańska kobiet – sześciu zawodników, kombinacja norweska A – trzech zawodników, kombinacja norweska juniorzy – ośmiu zawodników, biegi narciarskie mix A – sześciu zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra młodzieżowa – czterech zawodników, biegi narciarskie MIX – kadra juniorska – ośmiu zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet puchar świata – jedna zawodniczka, narciarstwo alpejskie kobiet puchar Europy - pięć zawodniczek, narciarstwo alpejskie mężczyzn puchar świata – trzech zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn młodzież – dwóch zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn juniorzy – pięciu zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet juniorzy (wsparcie akcyjne) – trzy zawodniczki, narciarstwo alpejskie mężczyzn juniorzy (wsparcie akcyjne) – sześciu zawodników, snowboard alpejski mix A – siedmiu zawodników, snowboard alpejski mix juniorzy – 13 zawodników),

– 2023/2024 uchwałą U/04/Z/11/23 z 25 maja 2023 r. powołano 184 członków Kn, w tym 84 zawodników oraz 100 członków kardy szkoleniowej i osób współpracujących (skoki narciarskie mężczyzn A – sześciu zawodników, skoki narciarskie mężczyzn B – dziewięciu zawodników, skoki narciarskie kobiet A – czterech zawodników, kombinacja norweska A – jeden zawodnik, kombinacja norweska juniorzy – 11 zawodników, biegi narciarskie mix A – ośmiu zawodników,, biegi narciarskie MIX – kadra młodzieżowa – 16 zawodników, narciarstwo alpejskie kobiet A – dwie zawodniczki, narciarstwo alpejskie mężczyzn A – dwaj zawodnicy, narciarstwo alpejskie kobiet młodzież – cztery zawodniczki, narciarstwo alpejskie mężczyzn młodzież – sześciu zawodników, narciarstwo alpejskie mężczyzn młodzież (bazowa) – czterech zawodników, snowboard alpejski mix A – sześciu zawodników,

snowboard alpejski mix B – pięciu zawodników) oraz 207 osób do kadry narodowej juniorskiej Szkół Mistrzostwa Sportowego.

(akta kontroli str. 89-130,1136-1139)

Do kadry narodowej w sezonie 2023/24 powołano tylko jednego zawodnika (oraz nie powołano nikogo z kadry szkoleniowej) w dyscyplinie kombinacja norweska, podczas gdy w latach poprzednich powoływano odpowiednio: na sezon 2018/19 – 11 osób (pięciu zawodników, sześciu szkoleniowców i osób współpracujących), na sezon 2019/20 – 10 osób (czterech zawodników, sześciu szkoleniowców i osób współpracujących), na sezon 2020/21 – 3 osoby (jeden zawodnik, dwóch szkoleniowców i osób współpracujących), na sezon 2021/22 – 10 osób (pięciu zawodników, pięciu szkoleniowców i osób współpracujących), na sezon 2022/23 – siedem osób (trzech zawodników, czterech szkoleniowców i osób współpracujących).

(akta kontroli str. 137-149)

Dyrektor Sportowy PZN wyjaśnił, że kombinacja norweska prawdopodobnie zostanie usunięta z programu igrzysk olimpijskich (we Włoszech w 2026 r. będzie ostatni raz). W związku z tym na sezon 2024/2025 powołano siedmiu zawodników. Ponadto młodzi zawodnicy wolą wybierać inne specjalizacje i jest to trend ogólnosiwiatowy.

(akta kontroli str. 1014)

W konkurencjach snowboardowych (slope style, cross) począwszy od sezonu 2019/20 nie powoływano zawodników do kadry narodowej, a w konkurencji F&F powołano po jednym zawodniku w kadrze seniorskiej i juniorskiej w sezonie 2023/24 podczas gdy w latach poprzednich nie powoływano do tej konkurencji zawodników.

(akta kontroli str. 137-149)

Dyrektor Sportowy PZN wyjaśnił, że konkurencje dowolne snowboardowe i narciarskie przez ostatnie lata były w dużym kryzysie. Po zmianie pokoleniowej brak zawodników na odpowiednim poziomie. Ponadto są to dyscypliny urazowe i losowe.

(akta kontroli str. 1015)

W konkurencji biegów narciarskich mężczyzn i kobiet w kadrze seniorskiej doszło do zmniejszenia powołań w sezonach 2022/23, 2023/24, gdzie powołano odpowiednio sześciu i ośmiu zawodników. W sezonach poprzednich powoływano od 12 do 16 zawodników.

(akta kontroli str. 137-149)

Dyrektor Sportowy PZN wyjaśnił, że po Zimowych Igrzyskach Olimpijskich (ZIO) w 2022 r. w Chinach nastąpiła konsolidacja kadry narodowej seniorów, poprzez połączenie wcześniej rozdzielonych kadr męskiej i żeńskiej w jedną kadrę A Mix (kobiet i mężczyzn).

(akta kontroli str. 1016)

f) W PZN przy powoływaniu do kadry narodowej w IO i w zawodach mistrzowskich obowiązywała procedura powołania zawodników przez trenera, opiniowania przez pion sportowy oraz akceptowania przez Zarząd PZN. Powyższe wynikało z uchwalanych corocznie wytycznych sportowych oraz w przypadku olimpiad kryteriów kwalifikacyjnych publikowanych przez MKOl¹⁸ na dwa lata przed imprezą. Dla każdej dyscypliny te kryteria były inne.

(akta kontroli str. 131-136,1140)

3. W ramach Programów MSiT dotyczących sportu wyczynowego w latach 2019- 2024 (I kwartał) PZN wykorzystał łącznie 54 177,3 tys. zł, z czego z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna 52 827,3 tys. zł (22 umowy) i ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF) 1 350 tys. zł (jedna umowa). Udział środków własnych w realizacji zadań wyniósł ogółem 3 076,4 tys. zł.

¹⁸ Międzynarodowy Komitet Olimpijski, MKOl.

Z budżetu państwa część 25 – Kultura zawarto łącznie 22 umowy, tj.:

- w 2019 r. w ramach dwóch programów¹⁹ zawarto cztery umowy na łączną kwotę dofinansowania 7 578,7 tys. zł, z których wykorzystano środki na kwotę 7 558,6 tys. zł. Udział środków własny w realizacji zadań wyniósł 403,4 tys. zł,
- w 2020 r. w ramach dwóch programów²⁰ zawarto dwie umowy na łączną kwotę 8362,2 tys. zł, które wykorzystano w całości. Udział środków własny w realizacji zadań wyniósł 437 tys. zł,
- w 2021 r. w ramach dwóch programów²¹ zawarto dwie umowy na łączną kwotę 8866,9 tys. zł, które wykorzystano w całości. Udział środków własny w realizacji zadań wyniósł 463,4 tys. zł,
- w 2022 r. w ramach pięciu programów²² zawarto sześć umów na łączną kwotę 11 421, 5 tys. zł, z których wykorzystano środki na kwotę 11 402 tys. zł. Udział środków własny w realizacji zadań wyniósł 1 011 tys. zł,
- w 2023 r. w ramach pięciu programów²³ zawarto pięć umów na łączną kwotę 12 826,2 tys. zł, z których wykorzystano środki na kwotę 12 823,9 tys. zł. Udział środków własny w realizacji zadań wyniósł 690,6 tys. zł,
- w 2024 r. w ramach trzech programów²⁴ zawarto trzy umowy na łączną kwotę 11 554,3 tys. zł. (umowy zawarte w I kwartale 2024). z których wykorzystano

¹⁹ Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2019 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2019 roku (dwa projekty naukowe).

²⁰ Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2020 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2020 roku.

²¹ Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2021 roku.

²² Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2022 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2022 roku, Program Super Trener - wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych w 2022 roku, Wspieranie promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce w roku 2022, Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2022, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

²³ Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2023 roku, Program Super Trener - wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych w 2023 roku

Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2023, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski, Przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy poprzez dofinansowanie projektu naukowego pt.: Ocena wpływu ograniczenia przepływu krwi na poziom mocy mięśniowej u zawodników kadry narodowej w skokach narciarskich jako element przygotowania do mistrzostw świata oraz igrzysk olimpijskich 2026.

²⁴ Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2024 roku, Program dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata i Europy w 2024 roku, Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2024 międzynarodowych imprez

środki na kwotę 3 813,7 tys. zł. W I kwartale 2024 PZN nie wydatkował środków własnych.

Ze środków FRKF zawarto jedną umowę, tj. w 2019 r., w ramach *Programu dofinansowania realizacji zadań związanych z przygotowaniem w 2019 r. kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy*, na kwotę 1 350 tys. zł, którą to wykorzystano w całości. Udział środków własny w zadaniu wyniósł 71,2 tys. zł.

(akta kontroli str. 1418,1422-1426, 1929_pliki CD 4)

W latach 2019–2023 najwyższe dofinansowanie w ramach Programów MSIT w sporcie wyczynowym dotyczyło *Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r.*, i wyniosło na 2023 r. zgodnie z umową 11 255 tys. zł.

Szczegółowe omówienie realizacji tego zadania znajduje się w pkt. 4 wystąpienia.

(akta kontroli str. 1423-1426, 1929_pliki CD 4)

W latach 2019-2024 (I półrocze) Ministerstwo przeprowadziło jedną kontrolę, tj. w 2019 r. dotyczącą oceny zgodności zakupów suplementów diety, odżywek i leków z przepisami antydopingowymi, za okres 2018-2019 (30 kwietnia).

(akta kontroli str. 1409-1416)

4. PZN realizował corocznie w latach 2019-2024 zadania dofinansowane środkami z budżetu państwa część 25 w ramach *Programu dofinansowania ze środków budżetu państwa zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich*. Na podstawie zawartych siedmiu²⁵ umów na 2019-2024 PZN otrzymał łącznie 54 984,9 tys. zł, z czego w latach 2019-2023 44 384,9 tys. zł, a na 2024 r. - 10 600 tys. zł Wykorzystanie środków w latach 2019-2023 wyniosło 44 384,9 tys. zł (100 %), w I kw. 2024 r. 2 963,7 tys. zł. (28 %).

(akta kontroli str. 1422-1426, 1929_pliki CD 4)

Badaniem objęto dwie umowy o najwyższych kwotach dofinansowania, na łącznie 20 036 tys. zł, tj.:

1) umowę z 12 marca 2021 r., nr 2021/0043/0048/UDot/35/DSW, na zadanie publiczne *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 r.*, dofinansowane (95 %) środkami dotacji w wysokości 7 500 tys. zł, po aneksach 8 781 tys. zł (zwaną dalej umową z 12 marca 2021 r.) Do umowy były zawartych pięć aneksów²⁶.

(akta kontroli str. 178-197, 1496-1502)

2) umowę z 31 stycznia 2023 r., nr 2023/01910048/UDot/35/DSW, na zadanie publiczne *Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r.*, dofinansowane (95 %) środkami dotacji

mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

²⁵ W 2022 r. zawarto dwie umowy: 24 stycznia i 14 października 2022 r.

²⁶ nr 1 z 23 lipca 2021 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego, zwiększenie środków dotacji o 500 tys. zł na potrzeby zabezpieczenia szkolenia i poszerzenia kadry zawodników kombinacji norweskiej, w tym 300 tys. zł z tytułu premii za medale na MŚ Seniorów w skokach narciarskich w Oberstdorfie w 2021 r., nr 2 z 20 września 2021 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego, nr 3 z 9 listopada 2021 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego, zwiększenie środków dotacji o 781 tys. zł na dodatkowe dofinansowanie sześciu grup szkoleniowych, nr 4 z 9 grudnia 2021 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego, nr 5 z dnia 29 grudnia 2021 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego.

w wysokości 9 500 tys. zł, po aneksach 11 255 tys. zł. Do umowy były zawarte trzy aneksy²⁷.

(akta kontroli str. 217-235, 1503-1510)

Dotację w 2021 r. w kwocie 8 781 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 4 456,4 tys. zł (51 %) - koszty szkoleniowe (tj.: koszty zgrupowań, konsultacji, zawodów krajowych i zagranicznych, zawodów mistrzowskich (MŚ, ME), łącznie 243 zgrupowań i zawodów, stypendia sportowe);
- 3 714,6 tys. zł (42 %) - koszty wspomagania szkolenia (m.in. osobowy fundusz płac 1 349,5 tys. zł, kontrakty i działalność gospodarcza 1 454,9 tys. zł, sprzęt sportowy 647,7 tys. zł, suplementy diety 49,6 tys. zł);
- 610 tys. zł (7 %) - koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie).

Wkład własny PZN w koszcie całkowitym zadania stanowił 463,2 tys. zł. (tj. 5 %).

(akta kontroli str. 208,953-973, 1469)

Dotację w 2023 r., w kwocie 11 255 tys. zł, PZN wykorzystał również w całości, tj.:

- 5 415,6 tys. zł (48 %) - (tj.: koszty zgrupowań, konsultacji, zawodów krajowych i zagranicznych, zawodów mistrzowskich (MŚ, ME), łącznie 229 zgrupowań i zawodów, stypendia sportowe)
- 5 079,4 tys. zł (45 %) - koszty wspomagania szkolenia (m.in. osobowy fundusz płac 1 477,2 tys. zł, kontrakty i działalność gospodarcza 2 527,4 tys. zł, sprzęt sportowy 1 039,6 tys. zł, suplementy diety 35,3 tys. zł);
- 760 tys. zł (7 %) - koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie).

Wkład własny PZN w koszcie całkowitym zadania stanowił 602 tys. zł. (tj. 5 %).

(akta kontroli str. 21,974-1007, 1470)

Rozliczenia końcowe umów z 12 marca 2021 r. i 31 stycznia 2023 r. zostały wysłane do Ministerstwa w terminie i na warunkach określonych § 8 ww. umów i zostały zatwierdzone przez Ministra.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223)

Sekretarz Generalny PZN, były Dyrektor Sportowy PZN, ws. monitorowania zadań przygotowań Kn do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 i w 2023 r. wyjaśnił, że monitoring przygotowań do imprez głównych był dokonywany zarówno w formie bieżącej jak i okresowej. Bieżący monitoring dotyczył m.in. rozmów z trenerami głównymi poszczególnych grup szkoleniowych w kontekście chociażby modyfikacji planów treningowych i korekt składów osobowych na poszczególne akcje treningowe i startowe w zależności od aktualnej dyspozycji zawodników. Monitoring okresowy dokonywany był na zakończenie sezonu startowego w postaci sprawozdań i oceny sezonu dokonanej przez trenera głównego danej grupy szkoleniowej; oceny wewnętrznej PZN dokonanej z udziałem dyrektora sportowego i trenerami głównymi wszystkich grup szkoleniowych w danej dyscyplinie; oceny sezonu wszystkich grup szkoleniowych dokonywanych w Ministerstwie. Wyniki tych ocen dodatkowo dyskutowane były na posiedzeniach Zarządu.

(akta kontroli str. 1452-1454)

W sprawozdaniach końcowych PZN za 2021 i 2023 r. PZN wskazał:

- osiągnięte cele i rezultaty zdania, m.in. uzyskanie wysokiej dyspozycji fizyczno-psychicznej przez zawodników i zawodniczki, realizowanie zgrupowań i konsultacji, starty w mistrzostwach świata i mistrzostwach świata juniorów, przy

²⁷ nr 1 z 27 czerwca 2023 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego, zwiększenie środków dotacji o 800 tys. zł, z tytułu premii za medale na Mistrzostwach Świata Seniorów w snowboardzie, Mistrzostwach Świata Seniorów w skokach narciarskich w lutym i marcu 2023 r., nr 2 z 2 października 2023 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego finansowego, zwiększenie środków dotacji o 200 tys. zł, na dodatkowe dofinansowanie ośmiu grup szkoleniowych, nr 3 z 13 grudnia 2023 r. – zmiany zakresu rzeczowo-finansowego zwiększenie środków dotacji o 755 tys. zł na dodatkowe dofinansowanie dziewięciu grup szkoleniowych.

- czym w 2021 r. osiągnięto cele z niewielkimi wyjątkami m.in. w skokach narciarskich, gdzie podokres startów kontrolnych i wyniki w nim osiągane były poniżej oczekiwań, w tym start w Turnieju Czterech Skoczni. Z kolei w 2023 r. PZN wskazał m.in., że osiągnięto najlepsze wyniki w historii snowboardu alpejskiego;
- efekty dofinansowanych zadań odpowiednio w 2021 r. i 2023 r.: liczba zawodników Kn (50,50), szkoleniowców, w tym trenerów Kn (65,83); liczba zgrupowań i konsultacji krajowych (72,66), zgrupowań i konsultacji zagranicznych (49,57); liczba zawodów krajowych w jakich wzięli udział zawodnicy (15, 9), zawodów zagranicznych w jakich wzięli udział zawodnicy (82,101); liczba zawodów mistrzowskich (MŚ, ME) w jakich wzięli udział zawodnicy (11,10);
 - uzyskane wyniki sportowe w 2021 r. : (1) MŚ Juniorów w Finlandii - zdobyto jeden złoty medal w bigach narciarskich kobiet, dwa miejsca IV-VIII, w kategorii wiekowej MŚ-U23 w biegach narciarskich kobiet zdobyto jeden złoty medal; (2) MŚ Seniorów we Włoszech - zdobyto dwa miejsca IV-VIII w kombinacji alpejskiej kobiet; (3) MŚ Seniorów w Niemczech - zdobyto jeden złoty i brązowy medal i cztery miejsca IV-VIII w skokach narciarskich mężczyzn, dwa miejsca IV-VIII w skokach narciarskich kobiet; (4) w MŚ Seniorów – zdobyto trzy miejsca IV-VIII. Łącznie w zawodach mistrzowskich w 2021 r. zdobyto trzy złote medale, dwa brązowe, 13 miejsc IV-VIII.
 - uzyskane wyniki sportowe w 2023 r.: (1) MŚ Seniorów w Słowenii – zdobyto jeden złoty i brązowy medal i pięć miejsc IV-VIII w skokach narciarskich mężczyzn, jedno miejsce IV-VIII w skokach narciarskich kobiet, jedno miejsce IV-VIII w biegach narciarskich mężczyzn; (2) MŚ Seniorów we Francji – zdobyto dwa miejsca IV-VIII w narciarstwie alpejskim mężczyzn i narciarstwie kobiet; (3) MŚ Seniorów w Gruzji – zdobyto jeden złoty i brązowy medal i jedno miejsce IV-VIII w snowboardzie alpejskim MIX. Łącznie w zawodach mistrzowskich w 2023 r. zdobyto dwa złote i dwa brązowe medale i 10 miejsc IV-VIII.

(akta kontroli str. 198-216, 236-258)

Dorobek medalowy członków kadry narodowej w latach 2019-2024 na Mistrzostwach Świata: w roku 2023 uzyskano cztery medale (dwa złote i dwa brązowe), co było najlepszym wynikiem od 2009 r. Mistrzostwa odbywają się co dwa lata. W latach poprzednich tj. 2019 i 2021 reprezentanci Polski uzyskali po dwa medale.

W przypadku udziału w olimpiadach zimowych na ostatniej w Pekinie w 2022 r. udało się uzyskać tylko jeden brązowy medal w skokach narciarskich, co wskazuje na tendencję spadkową, gdyż w Vancouver w 2010 r. zdobyto pięć medali, w Soczi w 2014 r. trzy, a w Pjongczang w 2018 r. dwa medale.

(akta kontroli str. 1275, 1446-1451, 1929_pliki CD 1)

PZN uzyskał od MSiP premie w sportach i konkurencjach objętych programem igrzysk olimpijskich (IO), w kategorii seniora, za zdobyte medale, tj.: w 2021 r. kwotę 300 tys. zł za złoty i brązowy medal MŚ Seniorów w skokach narciarskich w Oberstdorfie, oraz w 2023 r. kwotę 800 tys. zł za złoty i brązowy medal MŚ Seniorów w skokach narciarskich w Planicy oraz za złoty i brązowy medal MŚ Seniorów w snowboardzie w Bakuriani; środki zostały wprowadzone ww. aneksami do umów i przeznaczone na dofinansowanie akcji szkoleniowych, wynagrodzeń, zakupu sprzętu oraz wypłatę stypendiów.

(akta kontroli str. 1498-1499, 1503-1506)

W rozdziale VII pkt 2 ppkt 1 i 3 *Programu dofinansowania zadań związanych z przygotowaniem zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowaniem i udziałem w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 oraz w 2023 roku* określono, że zleceniobiorca zobowiązany jest do przesłania w formie elektronicznej do Departamentu Sportu Wyczynowego (DSW)

i Zespołu Metodycznego w Ministerstwie²⁸ dokumentacji dotyczącej udziału w zawodach danej kategorii wiekowej, na co najmniej 14 dni przed wyjazdem oraz do złożenia w terminie 14 dni od zakończenia zawodów mistrzowskich sprawozdania do DSW oraz do Zespołu.

Kontrolą objęto po trzy imprezy mistrzowskie w roku 2021 i roku 2023. W ramach badania stwierdzono, iż na sześć mistrzostw w sześciu przypadkach (100%) nie przekazano terminowo do Zespołu Metodycznego oraz DSW dokumentacji dotyczącej udziału we współzawodnictwie międzynarodowym, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 150, 1929_pliki CD 207,208)

Zbadano terminowość sześciu przekazanych do Zespołu Metodycznego oraz DSW sprawozdań z udziału w współzawodnictwie międzynarodowym. W dwóch przypadkach potwierdzono terminowe przekazanie sprawozdań, w czterech PZN nie posiadał dokumentów na okoliczność daty przekazania informacji do Ministerstwa.

(akta kontroli str. 150)

Koszty bezpośrednie w ramach realizacji umowy z 12 marca 2021 r., pokryte środkami z dotacji wyniosły 8 171 tys. zł. Badaniem objęto wybrane kategorie wydatków na łączną kwotę 1 706 tys. zł, co stanowiło 20,9 % kosztów bezpośrednich sfinansowanych środkami dotacji, tj.:

- organizacja, uczestnictwo w siedmiu wydarzeniach (MŚ w Niemczech, trzy szkolenia zagraniczne, dwa PŚ w Rosji, jeden w Austrii) – na kwotę 517,1 tys. zł;
- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi - na kwotę 737,8 tys. zł (siedmiu osób: sekretarz generalny, dyrektor sportowy, trenerzy, fizjoterapeuta),
- stypendia za wyniki sportowe - na kwotę 451,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 178-184, 953-973, 1471-1472)

Koszty bezpośrednie w ramach realizacji umowy z 31 stycznia 2023 r., pokryte środkami z dotacji wyniosły 10 495 tys. zł. Badaniem objęto wybrane kategorie wydatków na łączną kwotę 2 184,9 tys. zł, co stanowiło 20,8 % kosztów bezpośrednich sfinansowanych środkami dotacji, tj.:

- 12 wydarzeń (uczestnictwo w mistrzostwach, pucharach świata, zawodach, zgrupowaniach zagranicznych i krajowych) na łączną kwotę 969,7 tys. zł.,
- wynagrodzenia osobowe z pochodnymi: sekretarza generalnego, dyrektora sportowego i dwóch trenerów na kwotę 519,4 tys. zł,
- stypendia za wyniki sportowe na kwotę 700,8 tys. zł.

(akta kontroli str. 217-223, 974-1007, 1474-1475)

Zbadane wydatki bezpośrednie za 2021 r. i 2023 r. były zgodne z katalogiem kosztów, który stanowi załącznik nr 1 do Programu Ministra na 2021 r. i 2023 r.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223, 1936_pliki CD 207,208)

Zgodnie z wytyczną 3B1 *Kodeksu Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych* opublikowano na stronie internetowej PZN m.in. statut, obowiązujące regulaminy, w tym regulamin dyscyplinarny, strategię rozwoju danego sportu, sprawozdania z realizacji strategii, rocznych sprawozdań finansowych.

(akta kontroli str. 178, 217)

Dofinansowanie wynagrodzeń sekretarza generalnego, dyrektora sportowego, trenerów, fizjoterapeuty rozliczono do wysokości limitów określonych Programem odpowiednio na 2021 r. oraz na 2023 r. PZN posiadał pisemną zgodę Ministra na dofinansowanie w 2021 r. wynagrodzenia sekretarza generalnego (powołanego

²⁸ Oznacza odpowiednio Ministerstwo Sportu i Turystyki w okresie 23 lipca 2007 r. do 15 listopada 2019 r., Ministerstwo Sportu od 15 listopada 2019 r. do 1 marca 2021 r., Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu od dnia 1 marca 2021 r. do 26 października 2021 r., Ministerstwo Sportu i Turystyki od 26 października 2021 r.

w procedurze konkursowej na kadencję 2018-2022), oraz dyrektora sportowego (pełniącego tę funkcję od 2005 r., zatrudnionego bez procedury konkursowej).

(akta kontroli str. 1490, 1472, 1475)

Koszty pośrednie w ramach umowy z 12 marca 2021 r., pokryte dotacją wyniosły 610 tys. zł., co stanowiło 7,5 % kosztów bezpośrednich dofinansowanych dotacją. PZN nie przekroczył limitu wskazanego w umowie (tj. 8,85 %). Badaniem objęto grupy kosztów pośrednich: konserwacja środków transportu, działalność gospodarcza, wynagrodzenia bezosobowe z pochodnymi, na łączną kwotę 97,2 tys. zł (tj. 15,9 % kosztów pośrednich zadania).

(akta kontroli str. 953-973, 1473)

Koszty pośrednie w ramach umowy z 31 stycznia 2023 r., pokryte dotacją wyniosły 760 tys. zł., co stanowiło 7 % kosztów bezpośrednich dofinansowanych dotacją. PZN nie przekroczył limitu wskazanego w umowie (tj. 8,70 %). Badaniem objęto grupy kosztów pośrednich: wynagrodzenia osobowe i bezosobowe za obsługę zadania wraz z pochodnymi, na łączną kwotę 105,4 tys. zł (tj. 13,9 % kosztów pośrednich zadania).

(akta kontroli str. 974-1007, 1476)

Zbadane wydatki pośrednie za 2021 r. i 2023 r. były zgodne z katalogiem kosztów, który stanowi załącznik nr 1 do Programu Ministra na 2021 r. i 2023 r.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223, 1936_pliki CD 207,208)

Sekretarz Generalny PZN został powołany w drodze konkursowej przeprowadzonej w lipcu 2018 r. Umowa o pracę z Sekretarzem została zawarta 24 lipca 2018 r. na czas określony od 1 sierpnia 2018 r. w celu wykonywania pracy przez okres kadencji Zarządu²⁹, tj. 2018-2022. Na kolejną kadencję, uchwałą Zarządu PZN z 25 czerwca 2022 r., na wniosek nowego Prezesa PZN, powołano tę samą osobę na stanowisko Sekretarza Generalnego PZN, bez rozpisywania konkursu na to stanowisko. Nowa umowa o pracę z Sekretarzem Generalnym została zawarta 25 czerwca 2022 r. od dnia 27 czerwca 2022 r.

(akta kontroli str. 1477-1481, 1464-1465)

Prezes PZN w sprawie nieprzeprowadzenia konkursu w czerwcu 2022 r. na stanowisko sekretarza generalnego wyjaśnił m.in., że: w 2018 r. konkurs został przeprowadzony przy udziale przedstawiciela MSiT. W czerwcu 2022 r. wobec jednogłośniejszej akceptacji osoby jako Sekretarza Generalnego, wraz z koniecznością zachowania ciągłości działalności Związku, Zarząd PZN [w czerwcu 2022 r.] przy udziale radcy prawnego wyraził przekonanie o braku konieczności przeprowadzenia nowego konkursu z powodu braku zmiany lub chęci zmiany na stanowisku Sekretarza Generalnego. Prezes dodał, że PZN w przypadku każdorazowej zmiany dokonywał stosownego konkursu, także w przypadku wyboru nowego Sekretarza Generalnego w 2018 r., 2024 r., czy Dyrektora Sportowego w 2022 r.

(akta kontroli str. 1050-1051, 1059-1060)

Prezes PZN wyjaśnił, że PZN nie poinformował Ministerstwa o trybie powołania Sekretarza Generalnego w czerwcu 2022 r. uznając ciągłość jego zatrudnienia na tym stanowisku. Sekretarz Generalny skontaktował się jedynie z pytaniem do opiekuna w Ministerstwie czy w przypadku zmiany Prezesa Zarządu konkurs na stanowisko sekretarza generalnego jest konieczny. Zapytanie nie miało charakteru pisemnego.

(akta kontroli str. 1050-1051, 1059-1060)

Dyrektor Sportowy PZN został powołany w procedurze konkursowej sierpniu 2022 r., przeprowadzonej z przedstawicielem Ministerstwa. Prezes PZN pismem z 31 sierpnia 2022 r. poinformował Ministra o przeprowadzonym konkursie, wystąpił o zgodę na rozwiązanie umowy z ówczesnym dyrektorem sportowym i podpisanie umowy

²⁹ § 16 ust.1 i 26 ust.1 i 2 Statutu PZN. Kadencja wszystkich Władz Związku trwa cztery lata. Sekretarz jest powoływany i odwoływany na wniosek Prezesa PZN, przez Zarząd, i wchodzi w skład Zarządu.

z nowym dyrektorem sportowym. Minister udzielił zgody na rozwiązanie i zawarcie nowej umowy oraz udzielił zgody na dofinansowanie z dotacji wynagrodzenia nowego dyrektora sportowego w okresie od 1 października 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 1459-1462, 1484-1489)

W 2023 r. Prezes PZN pismem z 10 stycznia 2023 r. wystąpił do MSIT o zgodę na rozliczenie w okresie styczeń-grudzień 2023 r. wynagrodzenia Sekretarza Generalnego i Dyrektora Sportowego w ramach zadania *Przygotowania zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach i mistrzostwach w 2023 r.* W piśmie poinformował, że Sekretarz Generalny pełni funkcję od sierpnia 2018 r. wybrany w procedurze konkursowej, a Dyrektor Sportowy pełni funkcję od 2022 r. Na przedmiotowe pismo nie wpłynęła do PZN odpowiedź z Ministerstwa, w związku z faktem, że Sekretarz Generalny e-mailem z 16 stycznia 2023 r. zwrócił się do Ministerstwa o wycofanie pisma z 10 stycznia 2023 r. W umowie podpisanej 31 stycznia 2023 r. z Ministrem na dofinansowanie zadania w ramach *Programu dofinansowania kadry narodowej* ujęto dofinansowanie wynagrodzenia Sekretarza Generalnego i Dyrektora Sportowego.

(akta kontroli str. 1492-1495)

Prezes PZN wyjaśnił, że: związek wycofał pismo z 10 stycznia 2023 r. W Programie na rok 2023 Ministerstwo usunęło zapis ppkt 3 i tym samym złożone przez PZN pismo z 10 stycznia 2023 r. w Ministerstwie uznano za bezzasadne i Ministerstwo zwróciło się do PZN o jego wycofanie, co PZN uczynił 16 stycznia 2023 r. Z informacji jakie otrzymał PZN a także po analizie zapisów nowego Programu na rok 2023 wynikało, że uzyskana w latach wcześniejszych zgoda Ministra na dofinansowanie wynagrodzeń w/w osób funkcyjnych w pzs, które zostały wyłonione na drodze konkursu przeprowadzonego zgodnie z wymogami w/w programu, obowiązują nie tylko w danym roku budżetowym. Na tej podstawie PZN rozliczał wynagrodzenie Sekretarza Generalnego PZN w ramach podpisanej i obowiązującej umowy na rok 2023.

(akta kontroli str. 1050-1051, 1059-1060, 1482-1483)

W ramach umów z 12 marca 2021 r. i 31 stycznia 2023 r. stypendiami sportowymi było objętych odpowiednio 11 i 18 sportowców, zgłoszonych przez PZN do dofinansowania. Na stypendia ze środków dotacji PZN wydatkował w 2021 r. kwotę 451,1 tys. zł (co stanowiło 5,1 % wykorzystanej w 2021 r. dotacji), w 2023 r. kwotę 700,8 tys. zł (6,2 % dotacji). Badaniem objęto 100 % stypendiów. Wszyscy objęci dofinansowaniem sportowcy posiadali powołania do kadry narodowej. Stypendia zostały wypłacone w kwotach i za okresy zgodnie z decyzjami Ministerstwa przyznającymi stypendia poszczególnym sportowcom.

Z opóźnieniem, tj. 31 marca 2021 r., wypłacono stypendia za styczeń i luty 2021 r. wszystkim pięciu uprawnionym do stypendium, oraz za marzec 2021 r. dla dwóch spośród 10 uprawnionych sportowców, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości. W pozostałych miesiącach 2021 r. i za okres luty-grudzień 2023 r. stypendia zostały wypłacone terminowo, tj. do 15 każdego miesiąca. Za styczeń 2023 r. zostały wypłacone przez PZN niezwłocznie 1 lutego 2023 r., po otrzymaniu środków z Ministerstwa, tj. pierwsza transza dotacji z Ministerstwa wpłynęła na konto PZN 31 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 1471, 1474, 1515-1517, 1889-1895, 1902-1903)

Dowody księgowe w badanej próbie kosztów bezpośrednich i pośrednich (faktury, rachunki) z 2021 r. i 2023 r. zawierały opisy o dofinansowaniu ze środków dotacji w ramach danej umowy dotacyjnej. Dowody były opisane, iż zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz zatwierdzone przez osobę odpowiedzialną, zgodnie z *Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów obowiązującą w PZN*, z wyjątkiem dowodów księgowych, tj.: list płac dokumentujących wypłatę

wynagrodzeń i stypendiów sportowych, oraz 24 rachunków (łącznie z 2021 r. i 2023 r.) z tytułu realizacji umowy-kontraktu, w której PZN powierzył zleceniobiorcy (osobie fizycznej) prowadzenie spraw dyscyplin narciarstwa alpejskiego, snowboardu oraz kadr młodzieżowych, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223)

W ramach umów z 12 marca 2021 r. i 31 stycznia 2023 r. PZN dokonał zakupu suplementów diety dla zawodników ze środków dotacji za łącznie 84,9 tys. zł. Trenerzy danej kadry lub dietetyk PZN, *na stosowanym w PZN Arkuszu zamówienia, zakupu sprzętu, odżywek, itp.*, wskazywali zapotrzebowanie na dany suplement, wskazując ilość, cenę jednostkową. Arkusze były zatwierdzane do realizacji przez sekretarza generalnego lub Prezesa lub vice Prezesa PZN.

Na arkuszach zamówienia zakupu odżywek brak było wymaganego zaopiniowania zasadności zakupu lub zatwierdzenia przez lekarza specjalistę medycyny sportowej, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Odbiór suplementów diety był potwierdzany podpisem trenera danej kadry i następnie przez sportowców. W przypadku suplementów zakupionych dla kadry narodowej A biegów narciarskich kobiet w 2021 r., odbiór nie został udokumentowany przez zawodniczki, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 1469-1470, 1618-1629, 1635-1691)

5. PZN nie zawierał umów w ramach *Programu wspierania sportów nieolimpijskich poprzez dofinansowanie przygotowania i udziału zawodników we współzawodnictwie międzynarodowym.*

(akta kontroli str. 1422-1426, 1929_pliki CD 4)

6. W ramach *programów dotyczących dofinansowania zadań ze środków budżetu państwa z zakresu wspierania promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji w Polsce imprez mistrzowskich*, PZN w latach 2019-2023 otrzymał środki ogółem 1 600 tys. zł na realizację trzech zawodów, tj.:

- 1) Mistrzostwa Świata Juniorów w narciarstwie klasycznym w Zakopanem (2022 r. – kwota dofinansowania 1 100 tys. zł). Dotacja w ramach *Programu Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2022, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.*
- 2) Puchar Świata w skokach narciarskich w Wiśle (2022 r. – kwota dofinansowania 200 tys. zł). Dotacja w ramach tego samego programu na 2022 r.
- 3) Zawody FIS Ski Jumping Grand Prix w skokach narciarskich w Szczyrku (2023 r. – kwota dofinansowania 300 tys. zł). Dotacja w ramach tego samego programu na 2023 r.

(akta kontroli str. 1443-1426, 1929_pliki CD 4)

Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy odpowiednio z 2022 i 2023 r., tj.:

1) umowę nr 2022/0047/0048/UDot/DSW z 4 marca 2022 r. (zwaną dalej umową z 4 marca 2022 r.), zawartą na realizację zadania *Wspieranie promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce w roku 2022 – Mistrzostwa Świata Juniorów w narciarstwie klasycznym.* Kwotę dotacji określono na 1 100 tys. zł. Termin realizacji zadania ustalono od 20 stycznia 2022 r. do 31 maja 2022 r. Całkowity koszt realizacji zadania określono na 1 576 tys. zł. Udział środków własnych i z innych źródeł ustalono na 476 tys. zł. Do umowy zawarto 25 maja 2022 r. aneks nr 1. Przedmiotem aneksu była aktualizacja zakresu rzeczowo-finansowego określonego w załącznikach do ww. umowy.

Rozliczenie dotyczące realizacji zadania przekazano do Ministerstwa terminowo 21 czerwca 2022 r., według wzoru określonego przez Ministra. PZN według

sprawozdania osiągnął zamierzone cele, tj. organizację Mistrzostw Świata Juniorów w Narciarstwie Klasycznym w dniach 27 lutego 2022 do 6 marca 2022 r. w Zakopanem. W zawodach udział wzięło 47 skoczek, 59 skoczek, 24 kombinatorki norweskie i 51 kombinatorów norweskich. Reprezentanci Polski (łącznie 14 osób) uzyskali drużynowo – 5 miejsce w skokach narciarskich mężczyzn, 8 miejsce w skokach kobiet, 8 miejsce w kombinacji norweskiej mieszanej, 9 miejsce w skokach mieszanych, 10 miejsce w kombinacji norweskiej mężczyzn. Indywidualnie polscy zawodnicy uzyskali miejsca od 13 do 43 (14 zawodników). Niezależnie od osiągniętych wyników nie miały one wpływu na kwalifikacje do olimpiady, gdyż były to zawody juniorskie. Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 467-507)

W ramach umowy z 4 marca 2021 r. szczegółową kontrolą na podstawie sprawozdania końcowego objęto koszty bezpośrednie:

- na łączną kwotę 633 632 zł tj. 60,06 %. (1 054 tys. zł) dotyczących m.in. wynajmu hali i namiotów, montażu nagrzewnic, zabezpieczenia medycznego (dziewięć dowodów księgowych);

oraz koszty pośrednie:

- na kwotę 28,7 tys. zł tj. 63,65 %. (45 tys. zł) – obejmujące listy płac (cztery dowody księgowe).

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 1008-1011)

Dotację stanowiącą 1 100 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 237,3 tys. zł (21,6 %) – wynajem obiektów wraz z kosztami wynikającymi z wymogów przepisów o bezpieczeństwie imprez masowych,
- 774 tys. zł (70 %) – koszty organizacji zawodów,
- 36,9 tys. zł (3,3 %) – produkcja sygnału emisyjnego,
- 6,8 tys. zł (0,6 %) – obsługa wolontariuszy,
- 45 tys. zł (4 %) – koszty pośrednie (wynagrodzenia osobowe, działalność gospodarcza, materiały biurowe i energia).

Zgodnie z umową i programem limit środków własnych określono na co najmniej 10 %. W sprawozdaniu końcowym wskazano, że wydatkowano ze środków własnych kwotę 476 tys. zł stanowiącą 30 % kosztów całkowitych zadania (1 576 tys. zł).

(akta kontroli str. 485, 467-469)

2) umowę nr 2023/0145/0048/SubB/DSW z 4 maja 2023 r., (zwaną dalej umową z 4 maja 2023 r.) na realizację zadania *Wspieranie promocji sportu poprzez organizację w Polsce w roku 2023, międzynarodowych imprez mistrzowskich, zawodów z cyklu Pucharu Świata oraz zawodów zaliczanych do klasyfikacji światowej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski – Zawody FIS Ski Jumping Grand Prix w skokach narciarskich w Wiśle w dniach 11-13 sierpnia 2023 r.* Kwotę dotacji określono na 300 tys. zł. Termin realizacji zadania określono na od 1 maja 2023 r. do 30 listopada 2023 r. Całkowity koszt realizacji zadania 353,5 tys. zł (środki własne 8,5 tys. zł, środki z innych źródeł 45 tys. zł.). W dotacji nie uwzględniono kosztów pośrednich. Aneks nr 1 z 24 maja 2023 r. zmieniono lokalizację i termin zawodów na Szczyrk w dniach 4-6 sierpnia 2023 r. Aneks nr 2 z 11 października 2023 r. zaktualizowano zakres rzeczowo-finansowy w załączniku nr 3 do ww. umowy („Zestawienie zbiorcze”).

Rozliczenie dotyczące realizacji zadania przekazano do Ministerstwa terminowo 7 listopada 2023 r. (uzupełnione 27 listopada 2023 r.), według wzoru określonego przez Ministra. PZN według sprawozdania osiągnął zamierzone cele, tj. przeprowadzenie FIS Ski Jumping Grand Prix na skoczni imiennie Beskidzkich

Olimpijczyków w Szczyrku. W konkurencji uczestniczyło 36 skoczków oraz 56 skoczek. Reprezentanci Polski (13 osób) w konkursach rozegranych 5 sierpnia 2023 r., tj.: w konkursie mężczyzn osiągnęli pozycje 2, 3, 4, 12, 20, 21, 22, 23, w konkursie kobiet 21, 32 i 35 miejsce. W dniu 6 sierpnia 2023 w konkursie mężczyzn miejsca: 1, 5, 8, 9, 11, w konkursie kobiet miejsca 18, 21 i 29.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 508-530)

W ramach kontroli prawidłowości rozliczenia umowy z 4 maja 2023 r. w ramach kosztów bezpośrednich (300 tys. zł) kontrolą objęto łączną kwotę 125,2 tys. zł (41,76 %) m.in. ochrona, animacje, zabezpieczenie techniczne (sześć dowodów księgowych). Umowa nie przewidywała kosztów pośrednich.

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 910-917)

Dotację stanowiącą 300 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 39,3 tys. zł (13,1 %) – wynajem obiektów wraz z kosztami wynikającymi z wymogów przepisów o bezpieczeństwie imprez masowych,
- 238,6 tys. zł (79,5 %) - koszty organizacji zawodów,
- 12,1 tys. zł (4 %) – zakup i produkcja materiałów promocyjnych,
- 10 tys. zł (3,3 %) – transport zawodników.

Koszt całkowity zadania wyniósł 353 tys. zł przy udziale środków własnych PZN 53,5 tys. zł (15,15 %), gdzie zgodnie z umową udział ten miał wynosić co najmniej 15 %.

(akta kontroli str. 526, 508-510)

Dyrektor Sportowy PZN wyjaśnił, że poprzez organizację Mistrzostw Świata Juniorów oraz Fis Ski Jumping dokonano promocji sportów olimpijskich, m.in. transmisja telewizyjna zawodów Fis Ski przyciągnęła do 7,64 mln widzów. Dzięki Mistrzostwom Świata zaznajomiono kadrę juniorską z współzawodnictwem, niestety ze względu na pandemię konkurs odbył się bez udziału widzów i transmisji telewizyjnej.

(akta kontroli str. 1061-1064)

7. PZN w okresie 2019-2023 skorzystał z dofinansowania projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego w ramach dwóch programów tj. *Wspieranie projektów naukowych w zakresie sportu wyczynowego* - w 2019 r. (dwie umowy) oraz w 2023 r. (jedna umowa), łącznie 245 tys. zł. Dofinansowanie dotyczyło zadań:

- *Modelowanie pozycji lotnej zawodników skoków narciarskich po wdrożeniu nowych rozwiązań technicznych wyposażenia* (dofinansowanie wykorzystane w całości na kwotę 100 tys. zł w 2019 r.);
- *Badania eksperymentalne rozwiązań technicznych ukierunkowane na poprawę prędkości dojazdowej* (dofinansowanie wykorzystane w całości na kwotę 40 tys. zł w 2019 r.);
- *Ocena wpływu ograniczenia przepływu krwi na poziom mocy mięśniowej u zawodników kadry narodowej w skokach narciarskich jako element przygotowania do mistrzostw świata oraz igrzysk olimpijskich 2026* (dofinansowanie wykorzystane w całości na kwotę 105 tys. zł w 2023 r.).

(akta kontroli str. 1443-1426, 1929_pliki CD 4)

W ramach Programu *Super Trener* wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych, PZN w okresie 2019 – 2023 skorzystał z dofinansowania dwóch projektów, tj. w 2022 r. (kwota dotacji wyniosła 427,2 tys. zł wykorzystano 408,1 tys. zł, zwrócono 19 tys. zł) oraz w 2023 r. (kwota dotacji wyniosła 550 tys. zł wykorzystano ją w całości), łącznie w ramach programów *Super Trener* wykorzystano 958,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 1929_pliki CD 4)

PZN nie zawierał umów w ramach programu *Wspieranie programów kariery dwutorowej dla członków kadr narodowych*.

(akta kontroli str. 1929_pliki CD 4)

Dyrektor sportowy PZN wyjaśnił, że *Program Super Trener w 2022 r.* dotyczył jednego trenera (były członek Kn). Zawodnicy objęci zadaniami w ramach zadania z grup A1 – cztery osoby, A2 – jedna osoba, B1 – pięć osób, B2 – cztery osoby. W realizacji zadania uczestniczyli: trener asystent – jedna osoba, sztab szkoleniowy grupy – osiem osób, zawodnicy – 14 osób.

Dyrektor sportowy PZN wyjaśnił, że *Program Super Trener w 2023 r.* dotyczył dwóch trenerów (byłych członków Kn). Zawodnicy objęci zadaniami w ramach zadania z grup A1 – dwie osoby, A2 – 2 osoby, B1 – dwie osoby (plus osoby bez kwalifikacji olimpijskiej, ale w Kn). W realizacji zadania uczestniczyli Trenerzy asystenci - dwie osoby. Szkoleniowcy, z którymi współpracował trener asystent – 16 osób, zawodnicy uczestniczący w systemie kontroli – 22 osoby.

(akta kontroli str. 1046-1047)

Szczegółowym badaniem objęto dwie umowy odpowiednio *Super Trener* z 2023 r. i projekt naukowy z 2023 r., tj.:

1) nr 2023/0985/0048/UDot/35/DWS z 17 sierpnia 2023 r. (zwaną dalej umową z 17 sierpnia 2003 r.) na zadanie *Program Super Trener wsparcie szkolenia zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, paraolimpijskich i głuchych oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich, paraolimpijskich i osób głuchych w 2023 r.* w kwocie 550 tys. zł (udział dotacji nie więcej niż 94,83 % kosztów zadania tj. 580 tys. zł, koszty pośrednie nie więcej niż 9,56 % kosztów bezpośrednich). Termin realizacji umowy ustalono od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Do umowy zawarto aneksy: nr 1 z 15 września 2023 r., nr 2 z 14 grudnia 2023 r., nr 3 z 22 grudnia 2023 r. dotyczące aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego ustalonego załącznikami do ww. umowy.

W ofercie stanowiącej załącznik do umowy wskazano zakres działania tj. konsultacje i zgrupowania w kraju jak i za granicą, testy sprawnościowe, badania COMS, treningi w tunelu aerodynamicznym, treningi kondycyjne i praca nad motoryką. W planie umieszczono szkolenia trenerów, aby nauczyci się osiągnąć jak najlepsze wyniki.

Sprawozdania częściowe złożono terminowo, tj. za okres od 1 stycznia 2023 r. do 30 czerwca 2023 w terminie do 31 sierpnia 2023 r., za okres od 1 lipca 2023 r. do 30 października 2023 r. w terminie do 30 listopada 2023 r.

Sprawozdanie końcowe z realizacji zadania przekazano do Ministerstwa zgodnie z umową 24 stycznia 2024 r. według wzoru określonego przez Ministra. PZN według sprawozdania osiągnął zamierzone cele, tj. zawodnicy i zawodniczki z grup szkoleniowych PZN przeprowadzili zajęcia w tunelu aerodynamicznym w Sztokholmie, które miały na celu dopracowanie szczegółów dotyczących ułożenia ciała w locie w warunkach laboratoryjnych i poprawę różnych elementów skoku. Trenerzy asystenci uczestniczyli w akcjach szkoleniowych obu grup w pełnym zakresie szkoleniowym w zgrupowaniach krajowych i zagranicznych, jak i w startach w zawodach ujętych w umowie budżetowej.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 531-558, 1937_pliki CD 213-230)

Szczegółową kontrolą rozliczenia kosztów z umowy z 17 sierpnia 2023 objęto:

- koszty bezpośrednie na kwotę 107,4 tys. zł, co stanowiło 20,20 % kosztów bezpośrednich (502 tys. zł), m.in. szkolenia i koszty pobytu (25 dowodów księgowych),
- koszty pośrednie na kwotę 15, 4 tys. zł, co stanowiło 32,12 % (48 tys. zł) m.in. umowy zlecenia, koszty energii i łączności (19 dowodów).

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 531-535, 913-916)

Dotację stanowiącą 550 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 14,7 tys. zł (2,7 %) - koszty szkoleniowe (tj.: koszty zgrupowań, konsultacji, zawodów zagranicznych, łącznie 12 zgrupowań i zawodów),
- 487,3 tys. zł (88,6 %) - koszty wspomagania szkolenia (m.in. doszkalanie kadry szkoleniowej – 82 tys. zł, system kontroli efektów potreningowych – 249,3 tys. zł, działalność gospodarcza – 156 tys. zł),
- 48 tys. zł (8,7 %) – koszty pośrednie.

Udział środków własnych określono na co najmniej 5 %. Zgodnie z rozliczeniem ich udział wyniósł 30 tys. zł (5,17 %).

(akta kontroli str. 556)

PZN zgodnie z wytyczną 3B1 *Kodeksu Dobrego Zarządzania dla Polskich Związków Sportowych* opublikował na swojej stronie internetowej m.in. statut, obowiązujące regulaminy, w tym regulamin dyscyplinarny, strategię rozwoju danego sportu, sprawozdania z realizacji strategii, rocznych sprawozdań finansowych.

(akta kontroli str. 531)

Dowody księgowe (rachunki do umowy zlecenia), stanowiące podstawę rozliczenia kosztów pośrednich z dotacji, nie były opisane, iż zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 531-535)

2) umowę nr Nr 2023.0645/0048/Udot/DSW z 26 lipca 2023 r. (zwaną dalej umową z 26 lipca 2023 r.) na realizację zadania *Przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy poprzez dofinansowanie projektu naukowego pt.: Ocena wpływu ograniczenia przepływu krwi na poziom mocy mięśniowej u zawodników kadry narodowej w skokach narciarskich jako element przygotowania do mistrzostw świata oraz igrzysk olimpijskich*.

Kwota dotacji celowej 105 tys. zł. Całkowity koszt zadania 110 tys. zł (105 tys. zł dotacja, środki własne 4 tys. zł i 1 tys. zł wkład osobowy). Do umowy zawarto 29 listopada 2023 r. aneks nr 1 stanowiący aktualizację zakresu rzeczowo-finansowego.

Rozliczenie końcowe z realizacji zadania przekazano do Ministerstwa terminowo 24 stycznia 2024 r., według wzoru określonego przez Ministra. PZN według sprawozdania osiągnął zamierzone cele, tj. prowadzone badania pozwoliły na osiągnięcie następujących rezultatów: 1. Realizacja głównej procedury badawczej, 2. Dokonanie analizy statystycznej uzyskanych danych, 3. Dokonanie analizy uzyskanych wyników, 4. Przygotowanie rekomendacji i przedstawienie metodologii trenerom, 5. Przedstawienie wyników pilotażowych badań podczas konferencji naukowo-medycznych o zasięgu międzynarodowym. Prowadzone badania wykazały, że zastosowanie przepływu krwi podczas przerw wypoczynkowych pomiędzy przysiadami powoduje wzrost prędkości sztangi z obciążeniem zewnętrznym 60 %, 70 % oraz 80 % IRM. Wyniki badania wskazywały na zasadność wykorzystania ograniczenia przepływu krwi w kształtowaniu mocy mięśniowej w grupach zawodników skoków narciarskich i kombinacji norweskiej.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 559-579)

Szczegółową kontrolą w zakresie rozliczenia kosztów z umowy 26 lipca 2023 r. objęto koszty bezpośrednie na kwotę 92,7 tys. zł, co stanowiło 88,28 % kosztów bezpośrednich (105 tys. zł), m.in. urządzenia do badań i obsługa techniczna, wynagrodzenia trzech osób (13 dowodów księgowych).

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 918-920)

Dotację stanowiącą 105 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 67,2 tys. zł (64 %) – zakup sprzętu i materiałów do realizacji zadania,
- 17,3 tys. zł (16,5 %) – bezosobowy fundusz płac,
- 20,5 tys. zł (19,5 %) – działalność gospodarcza.

Udział środków własnych określono na co najmniej 3 %. Zgodnie z rozliczeniem ich udział wyniósł 5 tys. zł (4,54 %).

(akta kontroli str. 577)

8. W latach 2019 – 2024 (I kwartał) PZN w ramach programów dotyczących sportu powszechnego nie realizował zadań z budżetu państwa część 25 – Kultura fizyczna oraz ze środków Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów.

Realizował natomiast zadania ze środków FRKF na łączną kwotę 2 999,8 tys. zł w ramach programów *Sport Wszystkich Dzieci - Wspieranie projektów upowszechniania sportu dzieci i młodzieży realizowanych przez polskie związki sportowe - Młody Narciarz 2021, 2022 i 2023*. (łącznie trzy umowy). Odpowiednio 2021 r. - 299,9 tys. zł (przyznane środki 300 tys. zł), 2022 r. - 499,9 tys. zł (przyznane środki 500 tys. zł) i 2023 r. - 2 200 tys. zł (przyznane środki 2 200 tys. zł, co stanowiło najwyższe dofinansowanie w sporcie powszechnym).

(akta kontroli str. 1427-1428, 1929_plik CD 4)

9. Kontrolą w ramach programów dotyczących sportu powszechnego objęto dwie umowy odpowiednio z roku 2022 i 2023, tj.:

1) umowę nr 2022/0096/0034/Sub.B/DS.-SWD/12/AG z 16 maja 2022 r. (zwaną dalej umową z 16 maja 2022 r.) dotyczącą realizacji zadania *Młody Narciarz 2022*. Termin realizacji zadania określono na pomiędzy 1 maja 2022 r., a 31 grudnia 2022 r. Kwotę dofinansowania określono na 500 tys. zł (płatną w V transzach po 100 tys. zł). Zadanie realizowano w 23 klubach sportowych. Liczba uczestników wynosiła 460, 46 instruktorów i cztery osoby obsługujące zadanie.

Szczegółową kontrolą w zakresie m.in. umów z kadrą trenerską, dzienników zajęć, zgód dotyczących gromadzenia danych, dokonywanie weryfikacji w rejestrach sprawców przestępstw na tle seksualnym, objęto dokumentację prowadzoną w LKS Markam Wiśniowa Osieczany, KS Turbacz XC Klikuszowa.

(akta kontroli str. 508-605)

W ramach realizacji zadania nie uzyskano od osób prowadzących zajęcia zgód/oświadczeń na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie ich danych osobowych wymaganych rozdziale VI, pkt 5 Programu, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 580-585)

Dotację stanowiącą 500 tys. zł, PZN wykorzystał w kwocie 499,9 tys. zł, tj.:

- 397,4 tys. zł (79,5 %) – wynagrodzenie instruktorów (50 osób),
- 11,1 tys. zł (2,2 %) – promocja i wydawnictwa metodyczno-szkoleniowe,
- 45,9 tys. zł (9,2 %) – wynajem obiektów i urządzeń,
- 45,4 tys. zł (9,1 %) – koszty pośrednie.

Nieterminowy zwrot niewykorzystanej części dotacji w 2022 r. opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 603, 1929_pliki CD 9-31)

Koszt ogólny zadania wyniósł 526,9 tys. zł w tym: środki dotacji 499,9 tys. zł, tj. 94,87 %, środki własne: 2,6 tys. zł, tj. 0,50 %, inne środki (samorząd lokalny): 24,4 tys. zł, tj. 4,63 %. Udziały były zgodne z umową.

(akta kontroli str. 603)

Szczegółową kontrolą rozliczenia kosztów z umowy z 16 maja 2022 r. objęto:

- koszty bezpośrednie - 65 dowodów księgowych m.in. usługi trenerskie, wynajem obiektów, zakup certyfikatów, na łączną kwotę 100 tys. zł. co stanowi 22 % (454,5 tys. zł);
- koszty pośrednie - próbą objęto 100 % wydatków - wynagrodzenie koordynatora oraz trzech osób z księgowości (8 miesięcy) - 44 tys. zł oraz podróże służbowe - 1,3 tys. zł.

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 903-909)

PZN terminowo złożył rozliczenie zadania do Ministerstwa, wskazując, że osiągnięto zamierzone cele, tj.: upowszechnienie narciarstwa wśród młodych dziewcząt i chłopców zwłaszcza pochodzących z uboższych środowisk oraz podnosząc sprawność fizyczną oraz prawidłowy rozwój uczestników. W szczególności poprzez realizację procesu szkoleniowego w narciarstwie alpejskim i klasycznym w 46 grupach ćwiczebnych w 23 klubach obejmującego 460 dziewcząt i chłopców.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 596-605)

2) umowę nr 2022/0122/0034/Sub.B/DS.-SWD/12/AC z 2 czerwca 2023 r. (zwaną dalej umową z 2 czerwca 2022 r.) dotyczącą realizacji zadania *Młody Narciarz 2023*. Do umowy zawarto aneks nr 1 z 28 lipca 2023 r. dotyczący zmiany trenerów prowadzących zajęcia sportowe. Termin realizacji zadania określono na od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Kwotę dofinansowania określono na 2 200 tys. zł (płatną w V transzach po 440 tys. zł). Zadanie zrealizowano w 25 klubach sportowych. Liczba uczestników 720 plus 61 instruktorów i sześć osób obsługujących zadanie. Szczegółową kontrolą w zakresie m.in. umów z kadrą trenerską, dzienników zajęć, zgód dotyczących gromadzenia danych, weryfikacji w rejestrach sprawców przestępstw na tle seksualnym objęto dokumentację z LKS Markam Wiśniowa Osieczany, KS Turbacz XC Klikuszowa.

(akta kontroli str. 606-632)

W ramach realizacji zadania nie uzyskano od osób prowadzących zajęcia zgód/oświadczeń na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie ich danych osobowych wymaganych rozdziale VI, pkt 5 Programu, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 606-611)

PZN terminowo złożył rozliczenie zadania do Ministerstwa, wskazując, że osiągnięto zamierzone cele, tj.: upowszechnienie narciarstwa wśród młodych dziewcząt i chłopców zwłaszcza pochodzących z uboższych środowisk oraz podnosząc sprawność fizyczną oraz prawidłowy rozwój uczestników. W szczególności poprzez realizację procesu szkoleniowego w narciarstwie alpejskim i klasycznym w 72 grupach ćwiczebnych w 25 klubach obejmującego 720 dziewcząt i chłopców.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 625-632, 1935_pliki CD 172-203)

Dotację stanowiącą 2 200 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 779,9 tys. zł (35,45 %) – zakup i dystrybucja sprzętu sportowego (695 kompletów), dyplomy,
- 144 tys. zł (6,5 %) – transport uczestników,
- 144 tys. zł (6,5 %) – wynajem obiektów i urządzeń,
- 933,1 tys. zł (42,4 %) – wynagrodzenie instruktorów (61 osób),
- 199 tys. zł (9 %) – koszty pośrednie.

Koszt ogólny zadania wyniósł 2 317 tys. zł w tym: środki dotacji 2 200 tys. zł, tj. 94,95 %, środki własne: 10,5 tys. zł, tj. 0,45 %, inne środki (samorząd lokalny): 106,5 tys. zł, tj. 4,60%. Udziały były zgodnie z umową.

(akta kontroli str. 625-632, 1935_pliki CD 172-203)

Szczegółową kontrolą rozliczenia kosztów z umowy z 2 czerwca 2022 r. objęto:

- w ramach kosztów bezpośrednich – cztery procedury zamówienia publicznego na kwotę 776 280 zł (zakup nart, kijków, butów oraz nartorolek);
- w ramach kosztów pośrednich próbą objęto: wynagrodzenie trzech trenerów Turbacz XC, koszty transportu, trzy umowy zlecenia oraz jedną umowę na obsługę postępowania przetargowego – łącznie ok. 47 tys. zł. tj. 23,6 % (z 199 tys. zł.)

(akta kontroli str. 950-952, 1936_pliki CD 32-171)

W ramach realizacji umowy z 2 czerwca 2023 r. przeprowadzono cztery postępowania o udzielenie zamówień publicznych pn. *Dostawa sprzętu sportowego w ramach realizacji programu „Młody Narciarz”*.

(akta kontroli str. 633-713, 1936_pliki CD 32-171)

Zgodnie z Wytycznymi 3B5 i 3B6 *Kodeksu dobrego zarządzania dla PZS*, wprowadzonego w 2018 r. przez MSiT zalecono związkom sportowym wprowadzenie w nich regulaminów udzielania zamówień publicznych poniżej progu 130 tys. zł.

PZN nie ustanowił procedur zamawiania usług, towarów i robót budowlanych, które nie są objęte prawem zamówień publicznych tj. o wartości poniżej 130 tys. złotych.

(akta kontroli str. 606-611)

Prezes PZN ws. niewprowadzenia ww. regulacji wyjaśnił, że dostawcy są wybierani po przeprowadzeniu analizy rynku, w tym badaniu cen, dostępności towaru na rynku i możliwości realizacji zamówień w określonym czasie i wolumenie. W PZN są również wypracowane i utrwalone jasne zasady procedowania w takich przypadkach jak również zostały ustalone osoby, które podejmują i zatwierdzają decyzje o takich wydatkach.

(akta kontroli str. 1049-1060)

Były Prezes PZN wskazał, że nie wprowadzono uregulowań dotyczących zakupów usług i sprzętu, gdyż nie było wyraźnych zaleceń z ministerstwa dokonania podobnych uregulowań. Zakupy sprzętu wyczynowego zawsze konsultowano w Ministerstwie.

(akta kontroli str. 895-898)

W ramach badania czterech postępowań przeprowadzonych przez PZN na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych³⁰ (mimo braku obowiązku stosowania tej ustawy) stwierdzono, iż:

W postępowaniu *Dostawa sprzętu sportowego w ramach realizacji programu „Młody Narciarz” 2023 PZN/1/2-23* (I przetarg) w Specyfikacji Warunków Zamówienia dla części I i 2 wskazano w opisie przedmiotu zamówienia nazwy patentów konkretnych producentów i nie zastosowano opisów kryteriów równoważności dla części I sprzęt biegowy zimowy: - nart do narciarstwa biegowego (styl klasyczny), nart do narciarstwa biegowego (styl dowolny) oraz dla części II sprzęt biegowy letni dla butów do nartorolek. Zastosowany opis przedmiotu zamówienia nie miał wpływu na wybór najkorzystniejszej oferty, gdyż przetarg został unieważniony.

(akta kontroli str. 633-636, 1930-1935_plik CD 32-171)

Prezes PZN wyjaśnił, że w przeciwieństwie do innych zakupów realizowanych przez PZN (np. specjalistyczny sprzęt dla członków kadr narodowych) sprzęt sportowy zakupiony w ramach programu młody narciarz nie był sprzętem wysokiej jakości i nie wymagał indywidualizacji. W przeciwieństwie zatem do sprzętu specjalistycznego i personalizowanego, sprzęt objęty wnioskiem cechował się większą dostępnością na

³⁰ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.), dalej: ustawa pzp.

ryнку oraz stosunkowo niższą ceną. Sprzęt ten miał odpowiadać wymogom niezbędnym do realizacji zadania tzn. powinien być przeznaczony dla dzieci klasy I - VIII o średnich umiejętnościach

(akta kontroli str. 1049-1060)

Były prezes PZN wyjaśnił, że w przypadku sprzętu wyczynowego dla kadr narodowych PZN nie był w stanie przeprowadzać przetargów, gdyż musiał kupować sprzęt najwyższej klasy zgodny z upodobaniami zawodników. Na zakupy z Programów MSIT dla dzieci i młodzieży robiono przetargi, bo sprzęt ten nie musi być zindywidualizowany pod konkretnych kadrowiczów. Ze strony ministerstwa nigdy nie było uwag odnośnie dokonywanych zakupów sprzętu wyczynowego, który wcześniej uzgadniali.

(akta kontroli str. 895-898)

10. W okresie 2019-2024 (I kwartał) PZN wykorzystał dofinansowanie na realizację programów w sporcie młodzieżowym ze środków FRKF na łączną kwotę 29 342,7 tys. zł w ramach *Wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - szkolenie centralne* (pięć umów – corocznie w latach 2019-2023 oraz dodatkowa w 2022 r.) i *szkolenie grupowe w SMS*³¹ (pięć umów – corocznie w latach 2019-2023 oraz dodatkowa w 2022 r.) oraz *Programu Mały wielki Polak – nadzieje olimpijskie* (2020 r. – dofinansowanie 339 tys. zł).

Najwyższe dofinansowanie dotyczyło umowy nr 2023/0032/0034/SubB/DSW z 6 marca 2023 r. na realizację zadania *Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - Szkolenie Centralne* – 5 564 tys. zł.

(akta kontroli str. 1429-1432, 1929_plik CD 4)

11. Kontrolą w ramach programów dotyczących sportu młodzieżowego objęto dwie umowy z 2023 r., tj.:

1) umowę nr 2023/0032/0034/SubB/DSW z 6 marca 2023 r. (zwaną dalej umową z 6 marca 2023 r.) na realizację zadania *Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – Szkolenie Centralne*. Kwota udzielonego dofinansowania to 5 564 tys. zł (po aneksach)³². Zadania do Ministerstwa rozliczono terminowo zgodnie z §7 umowy. Zakładane cele i rezultaty zostały osiągnięte przez większość grup szkoleniowych i zawodników w wymiarze określonym pierwotnie we wniosku tj. wzięto udziału w Mistrzostwach Świata w pięciu dyscyplinach, gdzie zawodnicy wywalczyli dwa srebrne medale, pięć miejsc od IV do VIII oraz 46 dalszych lokat. W ramach realizacji zadania zorganizowano 34 zgrupowania i konsultacje krajowe oraz 35 zagranicznych. Łącznie 220 zawodników brało udział w 14 zawodach krajowych, 65 zagranicznych oraz 37 zawodach mistrzowskich. W tym w kategorii senior 9, młodzieżowiec 7, junior 93, junior młodszy 64, młodzik 47 zgodnie z wytycznymi sportowymi PZN i aneksami do umowy. Zadaniem objęto 34 osób z kadry szkoleniowej oraz 37 osoby współpracujące.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

(akta kontroli str. 714-753, 1937_pliki CD 231-243)

Szczegółową kontrolą w zakresie rozliczenia kosztów umowy z 6 marca 2023 r. objęto:

- w ramach kosztów bezpośrednich kwotę 1 164 tys. zł, co stanowiło 22,29 % kosztów bezpośrednich 5 221,5 tys. zł – 62 dowody księgowe dot. m.in. organizacji czterech zgrupowań i szkoleń, pięciu startów w zawodach;

³¹ Szkoły Mistrzostwa Sportowego (SMS).

³² nr 1 z 29 sierpnia 2023 r. – aktualizacja zakresu rzeczowo-finansowego - zmiana wysokości dotacji z kwoty 5 300 tys. zł na kwotę 5 564 tys. zł (udział dotacji 94,99 % w całkowitych kosztach zadania, koszty pośrednie nie więcej niż 6,56 % kosztów bezpośrednich), środki własne 118 tys. zł, środki własne z innych źródeł 175 tys. zł, łącznie koszt całkowity zadania 5 857,5 tys. zł., nr 2 z 11 września 2023 r. - aktualizacja zakresu rzeczowo-finansowego, nr 3 z 20 grudnia 2023 r. - aktualizacja zakresu rzeczowo-finansowego.

- w ramach kosztów pośrednich kwotę 72,4 tys. zł, co stanowiło 21,14 % całkowitych kosztów pośrednich 342,5 tys. zł – 86 dowodów m.in. energia, zakup sprzętu i materiałów biurowych, koszty łączności, wynagrodzenia bezosobowe i osobowe.

Zbadane wydatki były zgodne z katalogiem kosztów określonych w Programie.

(akta kontroli str. 936-949)

Dotację stanowiącą 5 564 tys. zł, PZN wykorzystał w całości, tj.:

- 2 611,4 tys. zł (46,9 %) - koszty szkoleniowe (tj.: koszty zgrupowań, konsultacji, zawodów krajowych i zagranicznych, zawodów mistrzowskich (MŚ, ME), łącznie 155 zgrupowań i zawodów),
- 2 610 tys. zł (46,9 %) - koszty wspomagania szkolenia (m.in. osobowy fundusz płac 328,9 tys. zł, działalność gospodarcza 1344,7 tys. zł, sprzęt sportowy 621,8 tys. zł, suplementy diety 25,8 tys. zł),
- 324,5 tys. zł (6,2 %) - koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie).

Wkład własny PZN w koszcie całkowitym zadania stanowił 293,5 tys. zł. (tj. 5,1 %).

(akta kontroli str. 753)

W ramach realizacji zadania nie przekazano terminowo do Zespołu Metodycznego oraz Departamentu Sportu Wyczynowego w Ministerstwie (DSW) dokumentacji dotyczącej udziału we współzawodnictwie międzynarodowym w zawodach mistrzowskich, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 150, 714-724)

PZN nie opublikował na swojej stronie internetowej – w ogólnodostępnej zakładce – aktualnego wykazu prowadzonych akcji szkoleniowych w *Szkołach Mistrzostwa Sportowego*, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 171-177, 714-724)

Dowody księgowe (rachunki do umowy zlecenia i listy płac wynagrodzeń), stanowiące podstawę rozliczenia kosztów pośrednich z dotacji, nie były opisane, iż zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 714-722)

2) umowę nr 2023/0161/0034/SubB/DSW z 23 czerwca 2023 r. (zwaną dalej umową z 23 czerwca 2023 r.) na zadanie w ramach *Programu dofinansowania zadań w obszarze wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa. Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie w Szkole Mistrzostwa Sportowego* (zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie). Termin realizacji zadania określono na od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Kwota dofinansowania określono na 1 700 tys. zł. Do ww. umowy zawarto aneksy³³.

(akta kontroli str. 764-774)

Zgodnie z sprawozdaniami końcowymi wydatkowano 1 699,3 tys. zł. Zwrotu niewykorzystanej dotacji w wysokości 662,37 zł dokonano terminowo. Sprawozdania końcowe złożono osobno dla czterech szkół mistrzostwa sportowego, tj.: Dolnośląski Zespół Szkół w Karpaczu, Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego w Zakopanem, Szkoła Mistrzostwa Sportowego Szczyrk w Buczkowicach, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Mistrzostwa Sportowego w Szklarskiej Porębie.

PZN terminowo złożył rozliczenie zadania do Ministerstwa, wskazując, iż osiągnięto zamierzone cele, tj. prowadzenia szkolenia sportowego połączonego z realizacją obowiązku szkolnego.

Rozliczenie dotacji złożone przez PZN zostało zatwierdzone przez Ministerstwo.

³³ nr 1 z dnia 29 września 2023 r. dotyczący przyjęcia sprawozdania częściowego (I/II półrocze), aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania, nr 2 z dnia 19 grudnia 2023 r. dotyczący przyjęcia sprawozdania częściowego (II półrocze) aktualizacji zakresu rzeczowo-finansowego zadania.

Łącznie dofinansowaniem objęto 220 zawodników z określonymi zadaniami szkoleniowo-wynikowymi oraz 220 zawodników, którzy zrealizowali zadania szkoleniowo-wynikowe w okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 775-870)

Osiągnięte cele i efekty realizacji zadania to:

- SMS Karpacz nie zrealizowano w 100% zakładanych efektów, gdyż nie rozegrano Mistrzostw Polski Młodzików. Na dwóch imprezach uczniowie zajęli dwie dalsze lokaty. Uczniowie nie uczestniczyli w Mistrzostwach Świata Juniorów.
- SMS Szklarska Poręba uczniowie w ramach Mistrzostw Polski Juniorów i Mistrzostw Polski Juniorów Młodszych (pięć imprez) w narciarstwie biegowym uzyskali trzy srebrne medale, jeden brązowy, 12 lokat dalszych niż ósme miejsce. Uczniowie nie uczestniczyli w Mistrzostwach Świata Juniorów.
- SMS Szczyrk uczniowie uczestniczyli w 18 imprezach sportowych, w tym w jednej o randze Mistrzostw Świata. Na MŚ w biegach narciarskich uzyskali pięć dalszych miejsc, w skokach narciarskich – jeden srebrny medal, jedną lokatę na miejscu od IV-VIII, w kombinacji norweskiej uzyskano jedną lokatę na miejscach IV-VIII.
- SMS Zakopane uczniowie uczestniczyli w ośmiu imprezach w biegach narciarskich oraz w pięciu imprezach w kombinacji norweskiej. Nie uczestniczyli w MŚ Juniorów. Łącznie dofinansowaniem objęto 174 zawodników z określonymi zadaniami szkoleniowo-wynikowymi oraz 136 zawodników, którzy zrealizowali zadania szkoleniowo-wynikowe w okresie sprawozdawczym.

(akta kontroli str. 775-870)

Szczegółową kontrolą w zakresie rozliczenia kosztów z umowy z 23 czerwca 2023 objęto:

- w ramach kosztów bezpośrednich wydatki Szkoły Mistrzostwa Sportowego z Zakopanego w kwocie 312,7 tys. zł, tj. 20,03 % kosztów bezpośrednich 1 560,6 tys. zł, na trzy zgrupowania (jedno zagraniczne) w biegach narciarskich, jedno zawody w Szczyrku – skoki, zakup sprzętu do skoków i kombinacji norweskiej, dwa zgrupowania zagraniczne i jedno krajowe w narciarstwie alpejskim;
- w ramach kosztów pośrednich wynagrodzenia czterech osób na łączną kwotę 76,6 tys. zł, tj. 55,31% (138,6 tys. zł).

(akta kontroli str. 921-935, 754-763)

Dotację stanowiącą 1 700 tys. zł, PZN wykorzystał w kwocie 1 699,3 tys. zł, tj.:

- 1 230,4 tys. zł (72,4 %) - koszty szkoleniowe (koszty zgrupowań, konsultacji, zawodów krajowych i zagranicznych, łącznie 66 zgrupowań i zawodów);
- 330,3 tys. zł (19,4 %) - koszty wspomagania szkolenia (zakup i obsługa sprzętu sportowego – 279,2 tys. zł, suplementy diety – 23,6 tys. zł, bezosobowy fundusz płac – 20,5 tys. zł, działalność gospodarcza związana z realizacją procesu szkolenia – 7 tys. zł);
- 138,6 tys. zł (8,1 %) – koszty pośrednie.

Procentowy udział dotacji w kosztach zadania określono na nie wyższy 90,68 %. Udział środków własnych wyniósł 36 tys. zł, środki finansowe z innych źródeł 138,7 tys. zł, łącznie 10,2 %. Udziały były zgodnie z umową.

(akta kontroli str. 778)

PZN nie opublikował na swojej stronie internetowej – w ogólnodostępnej zakładce – aktualnego wykazu prowadzonych akcji szkoleniowych w ramach realizacji zadania Szkolenie Centralne Sportowego, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 171-177, 754-763)

12. W latach 2019-2024 (I kwartał) PZN, poza środkami od ministra właściwego do spraw kultury fizycznej, otrzymał dotację od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie umowy z 7 czerwca 2022 r., w kwocie 18 tys. zł. Środki wykorzystano w 100 %, na zadanie *Wydawnictwo upamiętniające 100 lat historii PZN w Polsce*.

(akta kontroli str. 1433, 1929_plik CD 4)

PZN z zawartych 69 umów sponsorskich ze spółkami z udziałem Skarbu Państwa otrzymał i wykorzystał w latach 2019-2024 (I kwartał) środki stanowiące łącznie 103 598 tys. zł. Dofinansowanie obejmowało głównie dofinansowanie imprez sportowych, wsparcie szkolenia sportowego, promocję i reklamę, prawa do transmisji, nagrody z wyniki sportowe. Dofinansowaniem byli objęci zawodnicy kadry narodowej i sztab trenerski oraz zawodnicy uczestniczący w poszczególnych zawodach.

(akta kontroli str. 1434-1445, 1929_plik CD 4)

PZN w okresie objętym kontrolą nie korzystał z dofinansowania ze środków UE.

(akta kontroli str. 1929_plik CD 4)

Prezes PZN wyjaśnił, że główną przeszkodą było stosunkowo małe rozeznanie dotyczące konkretnych projektów. PZN złożył jeden wniosek w 2016 r., w konkursie Marszałka Województwa, ale został on negatywnie oceniony. Wskazał, że PZN zamierza w najbliższych latach zintensyfikować dofinansowania z tego źródła zarówno w obszarze szkoleniowym jak i badawczo-rozwojowym czy innowacyjnym, do czego została powołana odrębna komórka organizacyjna w postaci Centrum Innowacji PZN.

(akta kontroli str. 1049-1060)

Były Prezes PZN wyjaśnił, że PZN nie korzystał z dofinansowania UE, bo nie było potrzeby pozyskiwania nowych środków finansowych, zwłaszcza że środki UE wiązały się z stosowaniem ustawy pzp, która ograniczałaby zakupy najlepszego sprzętu.

(akta kontroli str. 895-898)

13. W objętych badaniem dziewięciu umowach, zawartych przez PZN w ramach Programów MSiT właściwego ds. sportu o dofinansowanie zadań publicznych ze środków budżetu państwa oraz ze środków finansowych FRKF określono³⁴, iż:

1. *Zleceniobiorca zobowiązuje się do stosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych w zakresie w jakim ustawa ta ma zastosowanie do Zleceniobiorcy i realizacji przez niego w ramach niniejszej umowy zadania publicznego.*
2. *Zleceniobiorca zawierający umowy, których zawarcie jest wyłączone z zakresu stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zobowiązuje się wydatkować środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu, zgodnie z art. 70¹ i 70³ – 70⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, chyba że charakter umowy lub jej przedmiot czynią niezasadnym zastosowanie formy przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę i tryb zawierania umowy. Zleceniobiorca zobowiązuje się, iż ogłoszenie, o którym mowa w art. 70¹ § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny, będzie kierowane do możliwie nieograniczonego kręgu adresatów.*

W przypadku umowy z 26 lipca 2023 r. dotyczącej realizacji projektu naukowego w pkt. 2 określono, iż zleceniobiorca zawierający umowy, których zawarcie jest wyłączone z zakresu stosowania ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, zobowiązuje się wydatkować środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny.

(akta kontroli str. 196, 234, 477, 518, 546, 573, 594, 620, 733, 773)

³⁴ § 16 umów z 4 marca 2022 i 4 maja 2023 r., § 18 umów z 6 marca 2023 r., 23 czerwca 2023 r., 26 lipca 2023 r., § 20 umów z 16 maja 2022 r., 2 czerwca 2023 r., § 21 z 12 marca 2021 r., 17 sierpnia 2023 r. oraz § 22 umowy z 31 stycznia 2023 r.

PZN nie stosował przepisów dotyczących udzielania zamówień publicznych w związku z art. 4 pkt 3 lit. a ustawy pzp.

Otrzymane w latach 2019-2023 dotacje z budżetu ministra właściwego ds. spraw sportu przeznaczone były na realizację zadań, a nie na funkcjonowanie PZN. Ponadto środki budżetowe nie stanowiły 50% ogółu przychodów PZN.

(akta kontroli str. 1417)

W związku z powyższym PZN w ramach przyznanych dotacji winien wydatkować środki w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny, w trybie przetargu, zgodnie z kodeksem cywilnym, chyba że charakter umowy lub jej przedmiot czynią niezasadnym zastosowanie formy przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę i tryb zawierania umowy.

Prezes PZN wskazał, że z treści ww. umów wynika, że obowiązek prowadzenia przetargów w trybie Kodeksu Cywilnego nie musi być spełniony, gdy charakter zawieranej z dostawcą umowy lub jej przedmiot czyni niezasadnym zastosowanie formy przetargu lub przepisy szczególne przewidują inną formę lub tryb zawierania umowy.

(akta kontroli str. 1098-1120)

W PZN w okresie 2019-2024 nie przeprowadzano przetargów przewidzianych przepisami kodeksu cywilnego.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223, 467-469, 508-510, 531-535, 559-561, 580-585, 606-611, 714-724, 754-763)

Prezes PZN wyjaśnił, że dostawcy byli wybierani po przeprowadzeniu analizy rynku, w tym badaniu cen, dostępności towaru na rynku i możliwości realizacji zamówień w określonym czasie i wolumenie. W PZN wypracowano i utrwalono jasne zasady procedowania w takich przypadkach jak również zostały ustalone osoby, które podejmowały i zatwierdzały decyzje o takich wydatkach. W ramach utrwalonych w PZN zasad realizowania zakupów, PZN po pierwsze prowadził działania związane z analizą rynku, wyszukiwaniem dostawców (w tym na podstawie dotychczasowych baz dostawców, które podlegają aktualizacji). PZN po przeprowadzeniu rozeznania rynku prowadził indywidualne rozmowy z dostawcami, kierując zapytania ofertowe i próbując uzyskać najkorzystniejsze ceny ofertowe. Prowadząc zakupy PZN dokonywał własnych analiz możliwości rzetelnego dostarczenia określonego towaru przez dostawcę, dostawcy byli weryfikowani, badano ich doświadczenie, obecność na rynku, jak również brano pod uwagę doświadczenia z dotychczasowej współpracy.

(akta kontroli str. 1049-1060, 1098-1120, 1887-1888)

PZN posiadał:

- procedurę z 6 września 2016 r. dotyczącą zakupu i wydawania preparatów wspomagających, wykorzystywanych do realizacji procesu szkoleniowego określającą, że ich zakup odbywa się na pisemny wniosek trenera głównego bądź osoby współpracującej z daną grupą szkoleniową PZN, na aktualnie obowiązującym arkuszu zamówienia po uzyskaniu zgody od osób wymienionych w arkuszu,

- regulamin z 11 sierpnia 2016 r. używania sprzętu, smarów, leków i preparatów wspomagających, wykorzystywanych do realizacji procesu szkoleniowego określający, że zakup danego sprzętu odbywania odbywa się na pisemny wniosek trenera głównego bądź osoby współpracującej z daną grupą szkoleniową PZN, na aktualnie obowiązującym arkuszu zamówienia po uzyskaniu zgody od osób wymienionych w arkuszu.

Procedura i regulamin nie odnosiły się w jaki sposób dokonuje się rozeznania rynku bądź wyboru wykonawcy.

(akta kontroli str. 161-170)

Zgodnie z zakresem czynności Specjalisty ds. sprzętu i gospodarki magazynowej PZN, był on m.in. zobowiązany do:

- udziału w procesie zamówienia sprzętu, odzieży, akcesoriów, materiałów reklamowych,
- przygotowywania ofert zakupowych dotyczących sprzętu.

(akta kontroli str. 901,902)

Specjalista ds. sprzętu i gospodarki magazynowej PZN wyjaśnił, że zakupów w PZN dokonywano na wniosek trenera lub osoby współpracującej w grupie (członkowie sztabu) na podstawie zatwierdzonego arkusza zamówienia sprzętu. Arkusz zamówienia musiał być merytorycznie zatwierdzony przez koordynatora lub dyrektora sportowego, a zatwierdzany do realizacji przez sekretarza generalnego bądź prezesa. Trener (lub członek sztabu) w arkuszu wskazywał nazwę cenę jednostkową i łączną wartość oraz producenta. Zakupy w tej procedurze dotyczyły sprzętu sportowego, medycznego, sprzętu technicznego, sprzętu pomocniczego, do fizjoterapii i suplementów. Osoba składająca wniosek robiła wcześniejsze rozpoznanie rynku i cen. Na podstawie zatwierdzonego arkusza zamówienia, osoba wnioskodawcy dokonywała zakupu. Głównie znalezieniem sprzętu zajmowali się trenerzy. Czasami pomagałem zagranicznym trenerom, na bazie ich zapotrzebowania znaleźć dostawcę. Współpracowaliśmy od lat z tymi samymi dostawcami dzięki czemu mogliśmy liczyć na rabaty. Działaliśmy na podstawie rozmów telefonicznych, czasami w formie mail dokonując rozpoznania rynku, nie wysyłałem zapytań ofertowych, ale starałem się pytać o rabaty.

Wskazał, że pracuje w PZN od października 2018 r. i dwaj producenci kombinezonów [...] byli już współpracownikami PZN. Procedura zakupów od tego czasu nie uległa zmianie. Według jego wiedzy, nie było osoby w PZN, która zajmowałaby się negocjacjami cen z producentami. Nowych dostawców rekomendowali mi przykładowo trenerzy, członkowie sztabu, poprzedni sekretarz. Nie prowadził poszukiwań nowych dostawców. Zakupy suplementów rekomendowali dietetyk (jest członkiem komisji medycznej) i to ona dokonywała rozeznania rynku i wskazywała, gdzie dokonać zakupu. Wskazał, że trenerzy dokonywali zakupu suplementów lub on przysyłał mail do dostawców na podstawie zatwierdzonego arkusza.

Do ww. wyjaśnień specjalista ds. sprzętu i gospodarki magazynowej przedstawił dwa maile dotyczące potwierdzenia negocjowania zniżek.

(akta kontroli str. 899, 900, 1142-1149)

Zgodnie z zakresem czynności Inspektor PZN, byłej Sekretarz Generalnej PZN, była ona m.in. zobowiązana do:

- koordynowania działań kadr szkoleniowych B i C (zgłoszenia do zawodów, zakwaterowanie, transport),
- koordynacji spraw związanych z zamówieniami publicznymi.

(akta kontroli str. 1455)

Inspektor PZN, była Sekretarz wyjaśniła, że nie wprowadzono procedury dokonywania zakupów biletów, usług transportowych, ubezpieczeń, zakwaterowania zawodników, wyżywienia. Robiła rozeznania mailowe i telefoniczne. Wskazała, że zakwaterowanie mogliśmy podzielić na dwie kategorie. Jedną była narzucona przez organizatora (imprezy typu mistrzostwa i puchary świata) – zakwaterowanie wskazane przez organizatora (najczęściej obligatoryjne np. w związku z transportem na zawody) i druga (szkolenia i zgrupowania sportowe) gdzie PZN sam poszukiwał wykonawcy za pośrednictwem telefonu i mail. Wskazała, że odnośnie hoteli знаła rynek, bo zawody i szkolenia odbywały się często w tych samych destynacjach.

(akta kontroli str. 1012,1013)

Inspektor PZN do wyjaśnień przedłożyła dokumenty wyjaśniające zakup miejsc noclegowych, biletów lotniczych i innych usług.

(akta kontroli str. 1803-1886)

Były Prezes PZN wyjaśnił, że nie wprowadzono uregulowań dotyczących zakupów usług i sprzętu, gdyż nie było wyraźnych zaleceń z ministerstwa dokonania

podobnych uregulowań. Zawsze zakupy sprzętu wyczynowego konsultowano w ministerstwie.

(akta kontroli str. 895-898)

Prezes PZN w sprawie nieustanowienia procedur zamawiania towarów i usług, zgodnie z wytycznymi 3B5 i 3B6 *Kodeksu dobrego zarządzania dla PZS* wyjaśnił, że wypracowane w PZN zasady prowadzenia zakupów, realizują założenia Kodeksu. Wskazał na szczególną specyfikę zakupową dotyczącą zimowego sportu wyczynowego. Wskazał, iż każda z dyscyplin sportowych objęta działalnością PZN wymagała indywidualnego dopasowania sprzętu sportowego z uwzględnieniem indywidualnej charakterystyki każdego sportowca.

(akta kontroli str. 1049-1054)

PZN nie zapewnił transparentności i jednolitości działań podejmowanych w ramach dokonywanych zakupów. Proces nabywania sprzętu sportowego, odzieży, akcesoriów i materiałów reklamowych uregulowany w regulaminie z 2016 r. uzależniał wybór skonkretyzowanych przedmiotów od decyzji trenerów, którzy w arkuszach zamówień określali producenta oraz cenę. Przyjęte uregulowania ograniczały proces nadzoru nad wydatkowaniem środków publicznych. Pozostałe zakupy usług o charakterze powszechnym odbywały się na zasadzie przyjętej praktyki postępowania nieuregulowanej pisemnie, co skutkowało brakiem potwierdzenia wydatkowania środków publicznych w sposób określony w umowach dotacji, co opisano w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. PZN przekazał nieprawidłowe dane dotyczące liczby licencji do GUS za 2019 r. i 2021 r., czym naruszył art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej³⁵. Podmioty gospodarki narodowej są obowiązane do przekazania nieodpłatnie danych dotyczących prowadzonej działalności i jej wyników, które winny być zgodne ze stanem faktycznym. W zestawieniu dotyczącym liczby licencji według dyscyplin za 2019 r. PZN wykazał, iż wydano ich 1357, tj. o 17 więcej, podczas gdy prawidłowa liczba licencji to 1340. Analogiczny błąd dotyczył danych wykazanych za 2021 r., gdzie błędnie wskazano 2563 licencji zamiast prawidłowej liczby 2503, tj. o 60 licencji więcej.

(akta kontroli str. 1123-1135)

Kierownik administracyjny PZN oraz jednocześnie Wiceprzewodniczący komisji licencyjnej PZN wyjaśnił, że prawidłową jest liczba licencji wynikająca z zestawienia według kategorii wiekowych, tj. 1340 licencji w 2019 r. oraz 2503 licencje w 2021 r. Niezamierzony błąd wynikał ze sposobu raportowania do GUS.

(akta kontroli str. 1017,1018)

2. PZN nieterminowo dokonał zwrotu niewykorzystanej części dotacji w kwocie 109,25 zł z rozliczenia umowy z 16 maja 2022 r., na zadanie *Młody Narciarz 2022*. Zwrotu dokonano w dniu 20 lutego 2023 r. pomimo, iż zgodnie z § 12 ust. 2 ww. umowy zwrotu należało dokonać do 15 stycznia 2023 r. Opóźnienie wyniosło 36 dni.

(akta kontroli str. 586-595, 892-894)

Główna księgowa PZN wyjaśniła, że zwrot nastąpił po rozliczeniu dofinansowania, tj. po 31 stycznia 2023 r. i wynika z analizy dokonanej przez Ministerstwo. Odsetek nie naliczono w związku z tym, iż nie przekroczyły kwoty z ustawy Ordynacja podatkowa.

(akta kontroli str. 890,891)

³⁵ Dz.U. 2023, poz. 773 tj.

3. PZN nie uzyskał od osób prowadzących zajęcia sportowe określonych zgód/oświadczeń na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie ich danych osobowych w celu dokumentowania, monitorowania oraz ewaluacji realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych, czym naruszył § 24 umów z 16 maja 2022 r. oraz z 2 czerwca 2023 r. w związku z pkt 5 w zakresie zadania nr 3 części „Istotne informacje dotyczące wszystkich zadań (...)” rozdziału VI Programów *Sport wszystkich dzieci na 2022 r. i 2023 r.*

Zgodnie z § 24 umów z 16 maja 2022 r. oraz z 2 czerwca 2023 r. PZN zobowiązał się przestrzegać postanowień programów w zakresie nieuregulowanym umowami. W rozdziale VI, pkt 5 w zakresie zadania nr 3 ww. Programów wskazano, że podmiot realizujący zadanie winien uzyskać od osób prowadzących zajęcia wskazane zgody/oświadczenia na gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie ich danych osobowych w celu dokumentowania, monitorowania oraz ewaluacji realizacji zadania dofinansowanego ze środków publicznych, a także zgody na wprowadzanie i przetwarzanie ich danych w krajowych bazach informatycznych³⁶ w celu dokumentowania przeprowadzenia testów sprawnościowych, ich monitoringu oraz ewaluacji wyników.

(akta kontroli str. 580-595, 594, 621, 606-624 1936_plik CD 209-210),
Kierownik administracyjny PZN wyjaśnił, że realizacja tego programu była bardzo rozbudowana, a od strony administracyjnej zajmował się nią samodzielnie. W programie na 2024 r. ten obowiązek już nie występuje.

(akta kontroli str. 887)

4. PZN nie realizował terminowo obowiązków przesyłania do DSW i Zespołu Metodycznego dokumentacji realizacji uczestnictwa zawodników kadry narodowej w międzynarodowych zawodach mistrzowskich, czym naruszył odpowiednio § 22 umowy z 12 marca 2021 r., § 23 umowy z 31 stycznia 2023 r. oraz § 22 umowy z 6 marca 2023 r. w związku z warunkami pkt 2 ppkt 1 i 3 rozdziałów VII Programów *dofinansowania przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich i mistrzostwach w 2021 r. i 2023 r.* oraz pkt 2 ppkt 1 i 3 rozdziału VIII Programu *wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży w 2023 r.*,

Zgodnie z odpowiednio § 22 umowy z 12 marca 2021 r., § 23 umowy z 31 stycznia 2023 r. oraz § 22 z 6 marca 2023 r. PZN zobowiązał się przestrzegać postanowień programów w zakresie nieuregulowanym umowami. W rozdziale VII oraz VIII pkt 2 ppkt 1 i 3 programów wskazano, że zleceniobiorca zobowiązany jest do przesyłania w formie elektronicznej na co najmniej 14 dni przed wyjazdem dokumentacji dotyczącej udziału w zawodach danej kategorii wiekowej, oraz do złożenia w terminie 14 dni od zakończenia zawodów mistrzowskich sprawozdania, do DSW i Zespołu Metodycznego.

Opóźnienia w realizacji ww. obowiązków stwierdzono w przypadku:

- a) wszystkich zbadanych siedmiu zawodach mistrzowskich, gdzie założenia startu z preliminarzem kosztów przesyłano w formie elektronicznej do DSW i Zespołu Metodycznego, tj.:
- Mistrzostwa Świata Juniorów w Narciarstwie Klasycznym w Whistler, Kanada (dziewięć dni po terminie),
 - Mistrzostwa Świata Seniorów w Konkurencjach Klasycznych Oberstdorf Niemcy (siedem dni po terminie),
 - Mistrzostwa Świata Juniorów i U23 Lahti i Vuokatti Finlandia (dzień po terminie),

³⁶ Narodowa Baza Talentów (www.narodowabazatalentow.pl) dla Programu z 2022; Sportowe Talenty (<https://sportowetalenty.gov.pl/>) dla Programu z 2023 r.

- Mistrzostwa Świata w Snowboardzie w konkurencjach alpejskich Rogia Słowacja (cztery dni po terminie),
- Mistrzostwa Świata w Narciarstwie Klasycznym Planica Słowenia (trzy dni po terminie),
- Mistrzostwa Świata Juniorów w Narciarstwie Klasycznym Whistler USA (dziewięć dni po terminie),
- Mistrzostwa Świata Seniorów w Narciarstwie Alpejskim Meribel-Courchevel, Francja (10 dni po terminie).

b) jednego z trzech zbadanych sprawozdań przesłanych po zakończeniu zawodów mistrzowskich w formie elektronicznej do DSW i Zespołu Metodycznego, tj.:

- Mistrzostw Świata Juniorów w Narciarstwie Klasycznym w Whistler, Kanada (52 dni po terminie).

(akta kontroli str. 178-884, 217-223, 261-466, 714-724, 1141, 1210-1249)

Dyrektor Sportowy PZN wyjaśnił, że rywalizacja o miejsce w składzie trwa do ostatniej chwili, a specyfikacja sportów zimowych zależna jest od zmiennych warunków klimatycznych co przekłada się na ciągłe zmiany terminów zawodów i zgrupowań.

(akta kontroli str. 888-889)

W złożonych wyjaśnieniach Specjalista ds. narciarstwa alpejskiego i snowboardu PZN wskazała, że do 2022 r. przesyłaniem informacji zajmował się poprzedni dyrektor sportowy, do którego skrzynki mailowej brak był dostępu, jej skrzynka pocztowa uległa awarii i nie posiada poczty wcześniejszej niż z marca 2023 r. Wskazała ponadto, że wszystkie dokumenty dostarczono, ponieważ był to warunek rozliczenia programu.

(akta kontroli str. 259, 260, 1022)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że z zawartych przez PZN umów i Programów MSiT wynikały obowiązki w zakresie przesyłania założeń startu i oceny startu zawodników w zawodach mistrzowskich.

5. PZN nie opublikował do 20 maja 2024 r. (pięć miesięcy od zakończenia programów) wykazów prowadzonych akcji szkoleniowych wraz z terminami i miejscem każdej akcji oraz listą osób w niej uczestniczących za 2023 rok, czym naruszył § 22 umów z 6 marca 2023 r. i z 23 czerwca 2023 r. w związku z pkt 7 ppkt 1 rozdziału VII Programu *wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży w 2023 r.* Powyższy brak opublikowania wykazów prowadzonych akcji szkoleniowych stwierdzono odnośnie akcji szkoleniowych wynikających z realizacji zadań *Wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – Szkolenie Centralne w 2023 r.* oraz *Wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży – szkolenie w SMS w 2023 r.* Zgodnie z § 22 umów z dnia 6 marca 2023 r. i z dnia 23 czerwca 2023 r. zleceniobiorca, zobowiązał się przestrzegać postanowień programów w zakresie nieuregulowanym umowami, także przepisami prawa powszechnie obowiązującego. W rozdziale VII pkt 7 podpunkt 1 Programu wskazano, że zleceniobiorca ma obowiązek publikowania na swojej stronie internetowej – w ogólnodostępnej zakładce – aktualnego wykazu prowadzonych akcji szkoleniowych, zawierającego termin i miejsce każdej akcji oraz listę osób w niej uczestniczących.

(akta kontroli str. 171-177, 714-724, 754-763)

Ówczesny Dyrektor Sportowy PZN (obecnie Sekretarz Generalny PZN) wyjaśnił, że zaistniała sytuacja wynikała z przebudowy strony internetowej i wprowadzeniem nowego systemu. Opublikowania właściwych danych dopiero w poniedziałek

20 maja 2024 r. wynikało to nieobecności osoby odpowiedzialnej za aktualizację strony internetowej.

(akta kontroli str. 1019,1020)

6. PZN nie wypłacił niezwłocznie po otrzymaniu środków z Ministerstwa stypendiów sportowych za styczeń i luty 2021 r. dla pięciu sportowców uprawnionych do stypendium oraz za marzec 2021 r. dla dwóch sportowców, na łączną kwotę 14,3 tys. zł.

Zgodnie § 9 ust.1 i ust. 2 rozporządzenia z 14 listopada 2017 r.³⁷ po otrzymaniu przez właściwy polski związek sportowy decyzji Ministra o przyznaniu stypendium wypłata stypendium następuje do 15 dnia następnego miesiąca, wypłata stypendium następuje co miesiąc.

Decyzje Ministra przyznające stypendia tym zawodnikom wpłynęły do PZN 26 stycznia 2021 r. Pierwsza transza środków dotacji w wysokości 2 968,6 tys. zł z Ministerstwa wpłynęła na konto PZN 16 marca 2021 r., tj. jeden dzień po terminie wynikającym z ww. rozporządzenia. Niemniej jednak nie podjął działań celem niezwłocznej wypłaty tych stypendiów. Stypendia, na podstawie listy płac z 31 marca 2021 r., PZN wypłacił dopiero 31 marca 2021 r. Stypendia za styczeń i luty oraz za marzec powinny zostać wypłacone do 15 marca 2021 r. Niewypłacenie stypendiów przez PZN bezpośrednio po otrzymaniu 16 marca 2021 r. środków z Ministerstwa stanowiło zwłokę w wypłacie środków po stronie PZN do 31 marca 2021 r.

(akta kontroli str. 178-184, 1515-1516, 1889-1891)

Główna Księgowa PZN wyjaśniła, że: stypendia wypłacone zostały 31 marca 2021 r. z uwagi na to, iż pierwsza transza dotacji wpłynęła do PZN po 15 marca 2021 r. W związku z powyższym lista wypłat stypendiów została sporządzona razem z pozostałymi listami płac PZN, dotyczącymi wynagrodzeń i razem z nimi wypłacona, w celu uproszczenia procesu.

(akta kontroli str. 1511, 1513)

NIK dostrzega, że PZN miał możliwość niezwłocznej wypłaty tych stypendiów, lecz takich działań nie podjął.

7. Dwie grupy dowodów księgowych, stanowiących podstawę rozliczenia kosztów bezpośrednich i pośrednich z dotacji, nie były opisywane, iż zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, co było niezgodne z wymogami pkt. 5.2-5.4 *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów PZN* z 14 grudnia 2008 r. Dotyczyło to:

- rachunków wystawionych przez zleceniobiorcę (osobę fizyczną) z tytułu z umowy-kontraktu z 1 sierpnia 2020 r. i 1 maja 2022 r., zawartego na prowadzenie powierzonych przez PZN spraw dyscyplin narciarstwa alpejskiego, snowboardu oraz kadr młodzieżowych. Łącznie za rok 2021 i 2023 dotyczyło to 24 rachunków na łączną kwotę 164,9 tys. zł, z czego odliczone dofinansowanie z Programów MSIT z poszczególnych umów dotacji opisanych na rachunkach, wyniosło łącznie 130,5 tys. zł. Na rachunkach brak było podpisów potwierdzających dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym przez pracowników PZN; rachunki były opatrzone odręcznymi podpisami sekretarza generalnego i odpowiednio Prezesów PZN w miejscu „podpis zleceniodawcy” znajdującego się obok miejsca na podpis zleceniobiorcy.
- wszystkich miesięcznych list płac stanowiących podstawę wypłaty wynagrodzeń i stypendiów sportowych w ramach badanych umów, tj. z 12

³⁷ Rozporządzenie Ministra Sportu i Turystyki z dnia 14 listopada 2017 r. w sprawie stypendiów sportowych dla członków kadry narodowej (Dz.U. 2017 poz. 2145).

marca 2021 r., 31 stycznia 2023 r. w *Programach dofinansowania kadr narodowych*; z 6 marca 2023 r. w *zadaniu Wspieranie szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży - Szkolenie Centralne*. Na listach płac w polach „sprawdzono pod względem merytorycznym” oraz „sprawdzono pod względem formalno-rachunkowym” brak było stosownego podpisu i daty osoby dokonującej powyższej czynności.

Dokumenty były zatwierdzone podpisami sekretarza generalnego i odpowiednio Prezesów PZN.

(akta kontroli str. 178-184, 217-223, 714-723, 1518-1576, 1889-1905)

Zgodnie *Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów PZN* z 14 grudnia 2008 r. kontroli przyjętych dokumentów pod względem merytorycznym dokonują osoby wskazane w pkt. 5.2 (kierownik biura, szefowie wyszkolenia, pozostali pracownicy dokonujący zakupu), a kontroli formalno-rachunkowej wskazany w pkt. 5.3 Instrukcji – Dział księgowy. Dokonanie kontroli pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, zgodnie z pkt. 5.4 Instrukcji powinno być potwierdzone podpisem osoby dokonującej kontroli i adnotacją „sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym”.

(akta kontroli str. 1339-1402, 1405-1407)

Były Prezes PZN w sprawie realizowania uregulowań *Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów* wyjaśnił, że nie miał świadomości braku potwierdzeń sprawdzenia tych dokumentów. Prezes podał, że w razie wątpliwości co do transakcji zawsze wzywał służby księgowe, ale nie potwierdził się taki wątpliwy przypadek w związku z zatwierdzeniem dokumentów do wypłaty.

(akta kontroli str. 897, 898, 1025)

Prezes PZN wyjaśnił, że dokumentami kadrowo płacowymi w PZN są m.in. umowy zlecenia, umowy o pracę, rachunki do umów zleceń, listy płac dotyczące wynagrodzeń pracowników, listy płac dotyczące wypłat stypendiów sportowych, i że dokumenty te zawsze akceptowane były przez Prezesa lub Vice Prezesa i Sekretarza Generalnego. Wyjaśnił, że uznawali, iż podpisy Prezesa i Sekretarza Generalnego na listach płac i rachunkach do umów zleceń, które były sporządzane na podstawie umów o pracę i umów zleceń również akceptowanych przez dwie powyżej wymienione osoby były jednoznaczne z akceptacją merytoryczną i formalno-rachunkową. Prezes podał, że skoro członkowie zarządu reprezentują PZN i prowadzą jej sprawy, to tym bardziej byli uprawnieni do samodzielnej kontroli takich dokumentów, wszak to członkowie zarządu ostatecznie byli odpowiedzialni za weryfikację i prowadzenie spraw przez kierowników poszczególnych biur czy dyrektorów w strukturach PZN. Jednocześnie Prezes PZN poinformował, że trwają prace nad stworzeniem nowej już elektronicznej instrukcji obiegu dokumentów.

(akta kontroli str. 1026-1028)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że zgodnie z obowiązującą w PZN *Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów*, zgodnie z pkt.1.1 Instrukcji dotyczy ona wszystkich dokumentów finansowych i księgowych PZN. Zatem listy płac i rachunki nie zostały inaczej uregulowane w obiegu i kontroli, zatem winy zostać sprawdzone i opisane jak pozostałe dokumenty księgowe, zgodnie z zasadami przyjętej do stosowania *Instrukcji* z 2008 r. Zatwierdzenie dokumentów przez osoby wskazane w pkt.4.2 Instrukcji, w tym (kadrowo-płacowo) – przez sekretarza generalnego i Prezesa, nie znosi ani nie zastępuje wypełnienia obowiązków kontroli pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowej wynikających z pkt.5 Instrukcji z 2008 r.

(akta kontroli str. 1339-1402, 1405-1407)

8. PZN dokonywał zakupu suplementów diety i odżywek ze środków dotacji w oparciu o wykaz (arkusz zamówienia), który nie był zaopiniowany/potwierdzony

przez lekarza specjalistę medycyny sportowej, czym naruszono § 22 umowy z 12 marca 2021 r. oraz § 23 umowy z 31 stycznia 2023 r. w związku z pkt 3 ppkt. 8a rozdz. VII Programu *dofinansowania przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich i mistrzostwach w 2021 r. i 2023 r.*, § 22 umowy z 6 marca 2023 r. w związku z pkt 7 ppkt. 6a rozdz. VIII Programu *wspierania szkolenia sportowego i współzawodnictwa młodzieży w 2023 r.* Zakupy suplementów w ramach ww. umów ze środków dotacji wyniosły łącznie 110,7 tys. zł.

Zgodnie z § 22 umowy z 12 marca 2021 r., 6 marca 2023 r. oraz § 23 umowy z 31 stycznia 2023 r. PZN zobowiązał się przestrzegać postanowień Programu. Zgodnie z ww. uregulowaniami Programów *zakup suplementów diety i odżywek winien być być realizowany w oparciu o wykaz zaopiniowany przez lekarza specjalistę medycyny sportowej.*

Komisje medyczną PZN w latach 2019–2023 tworzyli lekarze innych specjalizacji (hematolog, ortopeda), nieposiadający specjalizacji z medycyny sportowej a także fizjoterapeuci, dietetycy, współpracujący ze wszystkimi grupami szkoleniowymi PZN. Przewodniczący Komisji Medycznej, według informacji zawartej w sprawozdaniu z działania Komisji z sezonu 2021/2022, był w trakcie specjalizacji z medycyny sportowej, a kolejny Przewodniczący Komisji też takiej specjalizacji nie posiadał.

(akta kontroli str. 178-197, 217-234, 714-735, 1607-1691, 1936_plikCD 205, 207-208)
Był Prezes PZN wyjaśnił, iż PZN korzystał tylko z firm gwarantujących jakość i spełnienie wszelkich norm; że współpracowali w PZN z lekarzami wielu specjalności, ale Prezes nie wiedział, czy posiadali uprawnienia medycyny sportowej oraz, że z Ministerstwa nigdy nie było sygnałów o nieprawidłowościach. Podał, że w PZN kadra kierownicza była bardzo wyczulona na to, co zażywają zawodnicy, i konsultowali to z dietetykami i lekarzami czy fizjologami.

(akta kontroli str. 895-896)

Prezes PZN wyjaśnił, że główny lekarz kadrowy PZN, Przewodniczący Komisji Medycznej PZN do roku 2022 oraz członek Komisji Medycznej FIS, był w trakcie procesu kształcenia i zdobywania ww. specjalizacji. Doktor nie był zatrudniony w PZN, gdyż od czerwca 2022 r. został wybrany do Zarządu PZN, w którym dodatkowo został powołany na Wiceprezesa ds. narciarstwa biegowego i spraw medycznych, tym samym nie mógł ani dalej przewodniczyć Komisji Medycznej PZN jak również pobierać wynagrodzenia jako zatrudniony lekarz kadr narodowych. Ze wszystkich zatrudnianych lekarzy w tym okresie, żaden niestety nie posiadał dodatkowej specjalizacji medycyny sportowej. Prezes wyjaśnił, że obecnie PZN jest na etapie precyzowania umowy dotyczącej formy zatrudnienia lekarza posiadającego specjalizację medycyny sportowej. Prezes wyjaśnił również, że opiniowania i zatwierdzania wszelkiej pomocy dietetycznej oraz suplementacyjnej dokonywała kadrowa dietetyczka, zamówienia suplementów diety przechodziły przez Komisję Medyczną PZN i najczęściej mailowo były potwierdzane przez Przewodniczącego Komisji PZN, co wynikało z uchwały Zarządu PZN U/03/P/19/19 z 21 sierpnia 2019 r., tj. stanowiącej, iż wszelkie zakupy odżywek mogły być realizowane po uprzednim zatwierdzeniu przez lekarza głównego PZN.

(akta kontroli str. 1024-1028)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy wskazać, iż wymogiem realizowanych umów przez PZN i warunków Programu było, aby zakup suplementów diety i odżywek był realizowany w oparciu o wykaz zaopiniowany przez lekarza określonej specjalizacji, tj. medycyny sportowej.

9. PZN nie miał potwierdzenia odbioru przez zawodników suplementów diety i odżywek, wydanych uprzednio trenerowi kadry biegów narciarskich kobiet A. W objętych próbą czterech zakupach dla ww. kadry w 2021 r., sfinansowanych z środków dotacji, na łącznie 16,9 tys. zł (72 % wartości zakupów suplementów dla tej kadry), brak było potwierdzenia odbioru suplementów przez zawodników, czym naruszono § 22 umowy z 12 marca 2021 r. w związku z pkt 3 ppkt. 8a rozdz. VII Programu *dofinansowania przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich i mistrzostwach w 2021 r.* Zgodnie z § 22 umowy PZN zobowiązał się przestrzegać postanowień Programu. Zgodnie z pkt.3 ppkt.8a Programu, PZN był zobowiązany do prowadzenia ewidencji dystrybucji suplementów diety i odżywek zawierającej m.in. wykaz i listę zawodników potwierdzających odbiór. Dodatkowo obowiązek potwierdzenia otrzymania danych preparatów własnoręcznym podpisem zawodniczki danej kadry narodowej wynikał z pkt. 2 *Procedury zakupu i wydawania preparatów wspomagających, wykorzystywanych do realizacji procesu szkoleniowego w PZN*, z 6 września 2016 r.

(akta kontroli str. 178-197, 1625-1626, 1635-1650, 1936_plikCD 207)

Były Prezes PZN wyjaśnił, że dopilnowanie tego obowiązku leżało po stronie trenerów oraz dyrektora sportowego, i że przy dużej ilości kadrowiczów i trenerów nie był w stanie weryfikować każdej faktury.

(akta kontroli str. 895, 896)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień należy wskazać, iż wymogiem realizowanych umów przez PZN i warunków Programu było, aby prowadzona ewidencja przez PZN i dystrybucja suplementów diety i odżywek zawierała m.in. wykaz i listę zawodników potwierdzających odbiór zakupionych dla nich suplementów.

10. Niespełnienie wymogów określonych w dziewięciu zbadanych umowach³⁸ poprzez nieprzeprowadzanie przetargów z zgodnie z art. 70¹ i 70³ – kodeksu cywilnego w stosunku do usług o charakterze powszechnym m.in. w przypadku zakupu biletów lotniczych na kwotę 1 659,8 tys. zł, zakupu suplementów diety na kwotę 107 tys. zł, transportu autokarowego na kwotę 29,8 tys. zł, ubezpieczeń na kwotę 7,5 tys. zł. Jednocześnie, odnośnie do pozostałych zakupów dokonywanych w ramach ww. umów oraz umowy z 26 lipca 2023 r.³⁹, w tym w przypadkach stwierdzenia przez PZN wystąpienia przesłanek uzasadniających odstąpienie od trybu przetargowego, nie były stosowane jednolite zasady wyboru wykonawców, gwarantujące wywiązanie się z umownego obowiązku wydatkowania środków publicznych w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny. W konsekwencji doprowadziło to do sytuacji skutkującej brakiem potwierdzenia wydatkowania środków publicznych w sposób określony w pkt 2: § 16 umów z 4 marca 2022 r. i 4 maja 2023 r., § 18 umów z 6 marca 2023 r. i 23 czerwca 2023 r. i 26 lipca

³⁸ nr 2021/0043/0048/UDot/35/DSW z 12 marca 2021 r. na zadanie publiczne Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2021 r., nr 2023/01910048/UDot/35/DSW z 31 stycznia 2023 r. - Przygotowanie zawodników kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich oraz przygotowania i udziału w mistrzostwach świata i Europy w sportach olimpijskich w 2023 r., nr 2022/0047/0048/UDot/DSW z 4 marca 2022 r. - Wspieranie promocji sportu poprzez dofinansowanie organizacji imprez mistrzowskich w Polsce w roku 2022, nr 2023/0145/0048/SubB/DSW z 4 maja 2023 r., - Zawody FIS Ski Jumping Grand Prix w skokach narciarskich w Wiśle w dniach 11-13 sierpnia 2023 r., nr 2023/0985/0048/UDot/35/DWS z 17 sierpnia 2023 r. - Program Super Trener, nr 2022/0096/0034/Sub.B/DS.-SWD/12/AG z 16 maja 2022 r. - Młody Narciarz 2022, nr 2022/0122/0034/Sub.B/DS.-SWD/12/AC z 2 czerwca 2023 r. - Młody Narciarz 2023, nr 2023/0032/0034/SubB/DSW z dnia 6 marca 2023 r. - Szkolenie Centralne, nr 2023/0161/0034/SubB/DSW z 23 czerwca 2023 r. - szkolenie w Szkole Mistrzostwa Sportowego.

³⁹ nr 2023.0645/0048/Udot/DSW z 26 lipca 2023 r. na realizację zadania Przygotowania kadry narodowej do udziału w igrzyskach olimpijskich, igrzyskach paraolimpijskich, igrzyskach głuchych, mistrzostwach świata lub mistrzostwach Europy poprzez dofinansowanie projektu naukowego pt.: Ocena wpływu ograniczenia przepływu krwi na poziom mocy mięśniowej u zawodników kadry narodowej w skokach narciarskich jako element przygotowania do mistrzostw świata oraz igrzysk olimpijskich.

2023 r., § 20 umów z 16 maja 2022 r. i 2 czerwca 2023 r., § 21 z 12 marca 2021 r. i 17 sierpnia 2023 r. oraz § 22 umowy z 31 stycznia 2023 r.

(akta kontroli str. 186-197, 224-235, 470-478, 511-519, 536-546, 562-574, 586-595, 612-624, 724-735, 764-774, 1049-1060, 1098-1120, 1618-1888, 1012-1016, 899-902, 1142-1149, 178-184, 217-223, 467-469, 508-510, 531-535, 559-561, 580-585, 606-611, 714-724, 754-763)

Prezes PZN uzasadniając odstępianie od stosowania procedury przetargu wskazał, że zasadniczo charakter i przedmiot Umów, oraz rodzaj, specyfika oraz przeznaczenie nabywanych przez PZN przedmiotów (w szczególności specjalistycznego sprzętu sportowego), czyniły niezasadnym, nieoptymalnym i nieefektywnym, a częstokroć wręcz niemożliwym zastosowanie Procedury Przetargu, która z założenia jest procedurą czasochłonną i skierowaną do szerokiego grona odbiorców. Stosowanie tej procedury traci na znaczeniu w przypadku, gdy dane zamówienie może zostać zrealizowane np. tylko przez jednego lub bardzo ograniczoną wąską grupę dostawców lub/i gdy konkurencyjność dla danego towaru, ze względu na jego specyfikę jest istotnie ograniczona lub w ogóle nie występuje, czego najlepszym przykładem są realizowane przez PZN zakupy sprzętu sportowego dla zawodników kadr narodowych ze środków uzyskanych z dotacji MSiT. W dalszej części wyjaśnień Prezes wskazał, że brak konieczności stosowania przez PZN Procedury Przetargu dla wydatkowania środków z dotacji MSiT nie oznaczał, iż PZN nie stosując tej procedury wydatkował środki uzyskane z dotacji MSiT z naruszeniem lub pominięciem zasad celowości, oszczędności i konkurencyjności.

Prezes PZN, w toku kontroli wskazał ponownie, że Związek w celu wydatkowania środków z dotacji MSiT stosował wypracowane praktyki zakupowe. PZN stale poszukuje bowiem rozwiązań pozwalających na poszerzenie bazy dostawców. Jednocześnie PZN prowadzi działania związane z analizą rynku, wyszukiwaniem dostawców (w tym na podstawie dotychczasowych baz dostawców, które podlegają aktualizacji). PZN dla szeregu kategorii usług i zakupu towarów prowadzi rozeznanie rynku, prowadzi indywidualne rozmowy z dostawcami, kierując telefoniczne lub e-mailowe zapytania ofertowe w celu uzyskania najkorzystniejszych cen ofertowych, które to oferty są weryfikowane/porównywane również pod kątem kryterium cenowego. Tego typu negocjacje są również prowadzone podczas osobistych spotkań pracowników PZN z przedstawicielami dostawców. Niezależnie od powyższego, dostawcy są weryfikowani, badane jest ich doświadczenie, obecność na rynku, jak również brane są pod uwagę doświadczenia z dotychczasowej współpracy.

Prezes nie przedłożył dokumentacji potwierdzającej powyższe wyjaśnienia natomiast odwołał się do przykładowych dokumentów i ustnych wyjaśnień pobranych wcześniej w toku kontroli od dwóch pracowników PZN odpowiedzialnych za prowadzenie gospodarki magazynowej oraz pracownicy odpowiedzialnej za rezerwacje hoteli i biletów lotniczych. Prezes przyznał, że dotychczasowe praktyki nie zostały jednak skodyfikowane w ramach wewnętrznych regulacji PZN, do czego w trybie pilnym się zobowiązał.

Prezes wskazał również, iż wszystkich pracowników i współpracowników obowiązują przepisy prawa powszechnie obowiązującego prawa jak również regulacje wewnętrzne zakazujące jakichkolwiek wątpliwych prawnie i etycznie praktyk podając jako przykład Kodeks Etyczny PZN. W dalszej części wyjaśnień scharakteryzował tryb dokonywania poszczególnych kategorii kosztów tj. zakupu biletów lotniczych, transportu autokarowego, suplementów diety, ubezpieczeń, butów, kombinezonów, smarów, nart, zakupu usług hotelowych, umów sponsoringowych (z sześcioma podmiotami).

Prezes podał, że nie wszyscy zawodnicy kadr narodowych w ramach danej dyscypliny i danej kadry (A, B, juniorzy) korzystali, a tym samym mieli zakupiony sprzęt tego samego producenta. Podkreślił, iż sprzęt sportowy dla kadr narodowych był każdorazowo dopasowywany do potrzeb zawodników, zgodnie z ich indywidualnymi preferencjami i potrzebami. Przypadek, kiedy dla kadr narodowych występował ten sam dostawca (producent) miał miejsce w latach 2018-2022 i dotyczył kasków. Wynikało to z zawarcia przez PZN umowy sponsoringowej.

(akta kontroli str. 1052-1060, 1102-1120)

Odnosząc się do wyjaśnień Prezesa PZN, że Związek nie stosował przetargów uregulowanych w kodeksie cywilnym, ponieważ nie zachodziła konieczność stosowania tej procedury – NIK nie podziela powyższego stanowiska. Rodzaj, specyfika oraz przeznaczenie dotyczące usług powszechnych nie stanowią przesłanek do wykluczenia stosowania procedury przetargu. Zarówno nabywanie przykładowo biletów lotniczych, suplementów diety, usług transportowych czy ubezpieczeń nie ogranicza się do oferty jednego dostawcy. Stosowanie procedury przetargowej nie ogranicza też możliwości określenia przez zamawiającego pożądaných i oczekiwanych przez niego paramentów jakościowych, czasu realizacji i warunków współpracy.

Równocześnie NIK zauważa, że niestosowanie trybu przetargu uregulowanego w kodeksie cywilnym, a w sytuacji stwierdzenia przez PZN wystąpienia przesłanek zwalniających z tego trybu niedokonywanie pisemnego udokumentowania wyboru wykonawcy przy równoczesnym niewprowadzeniu własnych regulacji wewnętrznych mających na celu dokonywanie zakupów w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny stwarzało ryzyko niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Wydatkowanie środków publicznych wymaga bowiem zachowania jednolitości i przejrzystości, co obliuguje do dokumentowania podejmowanych działań w zakresie doboru wykonawców, oraz zapewnienia niedyskryminacyjnego i transparentnego dostępu do środków publicznych.

Odnosząc się przytoczonego Kodeksu Etyki w PZN, jego wprowadzenie należy ocenić pozytywnie jako przykład dobrej praktyki. Niemniej jednak jest on dokumentem obowiązującym od 21 października 2023 r. i przy braku uregulowań wewnętrznych w niewielkim stopniu zabezpieczał realizację zawartych umów dotacji pod względem dokonywanych wydatków, podczas gdy *Kodeks dobrego zarządzania dla PZS* już w 2018 r. zalecał wprowadzenie pisemnych uregulowań w przedmiocie zamawiania towarów i usług.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Dochowanie należytej staranności przy przekazywaniu danych statystycznych do GUS.
2. Terminowe dokonywanie zwrotów niewykorzystanej dotacji.
3. Zapewnienie terminowego przesyłania do DSW i Zespołu Metodycznego dokumentacji realizacji uczestnictwa zawodników kadry narodowej w międzynarodowych zawodach mistrzowskich.
4. Zapewnienie publikowania na stronie internetowej Związku – w ogólnodostępnej zakładce – aktualnego wykazu prowadzonych akcji szkoleniowych.
5. Zapewnienie terminowego wypłacania stypendiów sportowych.

6. Dokonywanie kontroli pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym dokumentów księgowych (listy płac, rachunki z tytułu umów) przez odpowiedzialne za te czynności osoby.
7. Zapewnienie potwierdzania zakupów suplementów diety przez lekarza medycyny sportowej.
8. Zapewnienie potwierdzania przez zawodników odbioru zakupionych dla nich suplementów diety.
9. Wprowadzenie uregulowań wewnętrznych mających na celu realizację wydatków ze środków publicznych w sposób celowy, oszczędny i konkurencyjny w ramach umów dotacji zawartych z MSiT.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, dnia 2 sierpnia 2024 r.

Kontrolerzy:

Monika Różańska
Główny specjalista kontroli państwowej

/-/

.....
/podpis/

Paweł Potoczek
Starszy inspektor kontroli państwowej

/-/

.....
/podpis/

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Krakowie

z up. /-/

Mariusz Gorczyca
p.o. Wicedyrektor

